

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
Večna pot 111, 1000 LJUBLJANA

PROJEKT
»NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI
SOSEDJE! OHRANIMO CERKVENA ZATOČIŠČA
NAVADNEGA NETOPIRJA«

PRVO VMESNO POROČILO

Ljubljana, 27.11.2014

Splošni podatki o prejemniku

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN)

Večna pot 111, 1000 Ljubljana

Kontaktna oseba: Simon Zidar

Telefon: 031 354 300

e-pošta: netopirji@sdpvn-drustvo.si

naslov spletne strani društva: <http://www.sdpvn-drustvo.si>

(zavihek o projektu: <http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html>)

Številka pogodbe o financiranju:

2330-14-000296

Projekt se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Poročilo pripravili

Zidar Simon, dipl. biol. (UN)

Kotnik Jasmina, dipl. biol. (UN)

Kosor Nastja, dipl. biol. (UN)

Priporočen način citiranja: Zidar S., Kotnik J., Kosor N. 2014. Projekt »NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja« Prvo vmesno poročilo. Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev. 48 str, 30 prilog.

Reproduciranje tega poročila in fotografij ni dovoljeno brez predhodnega soglasja avtorjev poročila in/ali avtorjev fotografij.

KAZALO

1	UVOD	1
2	IZBOR CERKVA, NA KATERIH SE BODO IZVEDLE ČISTILNE AKCIJE IN POTREBNI OHRANITVENI UKREPI	1
3	IZVEDBA ČISTILNE AKCIJE, OHRANITVENIH UKREPOV IN PREDAVANJA V ČEŠNJEVKU NA GORENJSKEM.....	2
3.1	Dogovarjanje za izvedbo dogodka in oglaševanje.....	3
3.2	Čistilna akcija odstranjevanja gvana.....	4
3.3	Izvedba ohranitvenih ukrepov	5
3.4	Predavanje in opazovanje izletavanja netopirjev iz cerkve za javnost	5
4	IZVEDBA ČISTILNE AKCIJE, OHRANITVENIH UKREPOV IN PREDAVANJA V DOLNJEM SUHORJU PRI METLIKI.....	6
4.1	Dogovarjanje za izvedbo čistilne akcije in ohranitvenih ukrepov	6
4.2	Oglaševanje čistilne akcije in predavanja	7
4.3	Čistilna akcija odstranjevanja gvana.....	7
4.4	Izvedba ohranitvenih ukrepov	8
4.5	Predavanje za javnost.....	8
5	DOGOVARJANJE O IZVEDBI ČISTILNIH AKCIJ IN OHRANITVENIH UKREPOV NA PREOSTALIH DVEH PROJEKTSKIH CERKVAH	9
6	IZVEDBA PREDAVANJ ZA OSNOVNE ŠOLE IN USTVARJALNE DELAVNICE V VRTCIH.....	10
6.1	Izvedba predavanja za osnovno šolo	11
6.2	Izvedba ustvarjalne delavnice v vrtcu.....	11
7	PROMOCIJSKI MATERIAL - MAGNETKI	12
8	PREDSTAVITEV AKTIVNOSTI PROJEKTA V TISKANIH MEDIJAH	12
9	PREDSTAVITEV AKTIVNOSTI PROJEKTA V ELEKTRONSKIH MEDIJAH	13
10	Viri in literatura.....	14
11	Dokazila o izvedenih aktivnostih	15

VSEBINSKO POROČILO

1 UVOD

Člani Slovenskega društva za preučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) smo z mesecem septembrom 2014 pričeli z izvajanjem projekta »Navadni netopirji – prav posebni sosedje! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«, v katerem se ukvarjamo z obstoječimi cerkvenimi zatočišči navadnega netopirja (*Myotis myotis*). Vsako leto je zabeležen vsaj en podatek o uničenem oz. okrnjenem cerkvenem zatočišču te ogrožene vrste, zato je njen ohranitveni status ocenjen za neugodnega. Do uničenja zatočišča največkrat pride, ker upravljavce cerkva moti golobje gvano, netopirsko gvano ali sama prisotnost netopirjev v cerkvi. Netopirskega gvana se lahko skozi leta nakopiči veliko, posebej pri navadnem netopirju, saj gre za eno večjih evropskih vrst netopirjev. Samice tvorijo velike porodniške skupine in nemalokrat se jih lahko v enem zatočišču zbere tudi več sto.

V sklopu projekta bomo očistili 4 cerkvena podstrešja in vsaj na treh cerkvah izvedli ohranitvene ukrepe, ki so jih že oblikovali in predlagali izvajalci monitoringa »Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev« skozi leta. Naš cilj ni samo izboljšati stanje nekaterih obstoječih cerkvenih zatočišč navadnega netopirja, temveč zagotoviti tudi pozitiven odnos predvsem lokalnega prebivalstva do prisotnosti netopirjev v krajevni cerkvi s pomočjo promocijskega materiala in predavanj. Na ta način želimo omogočiti trajnostno ohranitev kottišč, s tem pa bomo prispevali tudi k izboljšanju ohranitvenega stanja navadnega netopirja v Sloveniji.

2 IZBOR CERKVA, NA KATERIH SE BODO IZVEDLE ČISTILNE AKCIJE IN POTREBNI OHRANITVENI UKREPI

Na podlagi podatkov iz poročil *Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev* (Presetnik in sod. 2007, 2009, 2011, 2012, 2013), ki podajajo tudi problematiko navadnega netopirja, smo prioritetno izbrali naslednje projektne cerkve: Sv. Duh v Češnjevku, Sv. Jožef v Dolnjem Suhorju pri Metliki, Cerkev Marijinega vnebovzvetja v Cerkljah na Gorenjskem, Cerkev Imena Marijinega v Goriči vasi. Z namenom čim uspešnejše izvedbe projektnih aktivnosti smo vzpostavili kontakt tudi z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN), ki je pristojna inštitucija tudi za varstvo netopirjev.

Cerkev Sv. Duh v Češnjevku je ena izmed najpomembnejših poletnih kottišč navadnega netopirja na Gorenjskem, saj se tam nahaja vsaj četrtina znane populacije omenjene vrste na Gorenjskem. Velikost porodniške skupine presega 150 samic, kar pomeni, da se je čez leta tam nabrala velika količina gvana. Zaradi vključenosti cerkve v Natura 2000 območje in pritoževanje ključarjev zaradi prisotnosti gvana, smo cerkev izbrali za del projekta.

Cerkev Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki smo izbrali na podlagi velikega upada številčnosti porodniške skupine navadnega netopirja skozi leta in zaradi velike količine gvana, tako netopirskega kot golobjega, ki se je nabralo na cerkvenem podstrešju. Čiščenje le-tega je oteženo in povzroča veliko nejevoljo pri oskrbnikih cerkve. Za namen pregona golobov pa so v preteklih letih z mrežami zaprli preletne line, ki so pomembne za dostop netopirjev, zato je njihova številčnost v letu 2014 še dodatno močno upadla. Območje je zaradi prisotnosti navadnega netopirja tudi del Natura 2000 območij.

Cerkev Marijinega vnebovzvetja v Cerkljah na Gorenjskem je izbrana na podlagi nedavno odkrite porodniške kolonije navadnega netopirja (leta 2013), katere številčnost je okrnjena, saj so leta 2008 med obnovo cerkve veliko število netopirjev pregnali. Prav tako pritrkovalce moti vonj gvana, ki prihaja iz cerkvenega podstrešja na zvonik zaradi slabo tesnečih vrat, kar pomeni da sta čistilna akcija in zamenjava oziroma popravilo vrat potrebni za ohranitev zatočišča.

Cerkev Imena Marijinega v Goriči vasi je edino znano zatočišče porodniške kolonije navadnega netopirja na celotnem Kočevsko-ribniškem območju in tudi del Natura 2000 območja. Za namen trajnostne ohranitve cerkve kot kotišča netopirjev, bi bilo na njej potrebno izvesti ohranitvene ukrepe. Glavni problem je gvano, ki pada s podstrešja zvonika pod zvonove, od tam pa se zaradi dotrajanosti odkapnih polic ob deževju spira po fasadi. Po pripovedovanju ključarja je problem tudi vzdrževanje mehanizma za zvonjenje, ki naj bi ga kvarilo gvano.

3 IZVEDBA ČISTILNE AKCIJE, OHRANITVENIH UKREPOV IN PREDAVANJA V ČEŠNJEVKU NA GORENJSKEM

Prvi dogodek v sklopu projekta smo izvedli **20. septembra 2014** na cerkvi **Sv. Duh v Češnjevku** na Gorenjskem. Aktivnost je potekala tudi v sklopu Mednarodne noči netopirjev 2014. Gre za sklop dogodkov v avgustu in septembru, ko SDPVN po različnih krajih po Sloveniji promovira netopirje, njihovo biologijo in ogroženost preko različnih aktivnosti: predavanj, fotografskih razstav, ustvarjalnih delavnic, opazovanj netopirjev itd. Dogodke na mednarodnem nivoju koordinira organizacija EUROBATS, naše društvo že od začetka društvenega delovanja sodeluje pri teh dogodkih, ki so se sprva imenovali Evropska noč netopirjev.

Na dogodku v Češnjevku smo tako združili štiri v prijavi projekta predvidene aktivnosti:

- Aktivnost 1: Čiščenje netopirskega gvana na štirih izbranih cerkvah
- Aktivnost 2: Izvajanje ohranitvenih ukrepov, ki so potrebni za ohranitev cerkvenih zatočišč navadnih netopirjev
- Aktivnost 3: Oglaševanje dogodkov: predavanja, čistilna akcija, tisk plakatov

- Aktivnost 4: Izvedba predavanj »Navadni netopirji- prav posebni sosedge« in opazovanje izletavanja netopirjev

3.1 Dogovarjanje za izvedbo dogodka in oglaševanje

V začetku septembra 2014 smo se z g. župnikom Stanislavom Gradiškom iz Cerklj na Gorenjskem dogovorili za ogled cerkve Sv. Duh v Češnjevku, v navzočnosti ključarja g. Jožeta Hacina, in za izvedbo čistilne akcije. S predsednikom vaške skupnosti Češnjevek, g. Šink Pavlom, pa za uporabo vaškega doma v Češnjevku, z namenom izvedbe predavanja po čistilni akciji. Od občine Cerklje na Gorenjskem smo pridobili pisno dovoljenje za nameščanje vabil na dogodek na občinskih plakatnih mestih po naseljih v občini (Priloga 30). O dogodku smo za namen promocije dogodka obvestili tudi časopis Gorenjski glas in Turistično informacijski center Cerklje.

Prvi obisk projektne cerkve smo izvedli 11. septembra 2014, ko smo ključarju predstavili naš projekt in si ogledali lokacijo. Na zadnjem delu cerkvenega podstrešja cerkve v Češnjevku se je nahajala velika količina netopirskega gvana navadnih netopirjev. Čeprav so se navadni netopirji v času našega pregleda zadrževali v srednjem delu podstrešja cerkvene ladje pod slemenom, pa je glavno poletno visišče skupine na zadnjem delu podstrešja, kjer je bilo največ iztrebkov. Zbrali smo slikovni material in ocenili tudi število še prisotnih netopirjev na podstrešju (Preglednica 1).

Na isti dan smo razobesili vabila na dogodek, ki je vključeval čistilno akcijo, predavanje z naslovom »Navadni netopirji - prav posebni sosedge« in opazovanje izletavanja netopirjev iz cerkve Sv. Duh na oglasne deske občine Cerklje v naslednjih vaseh: Spodnji Brnik, Cerklje na Gorenjskem, Češnjevek, Trata pri Velesovem, Dvorje, Grad, Poženik, Zalog pri Cerkljah, Lahovče, Vopovlje, Praprotna polica. Predvidena vabila v velikosti A3 smo v večinski meri zamenjali z vabili velikosti A4. Razlog je slednji: od organizacije EUROBATS smo pridobili barvne plakate z namenom uporabe oglaševanje Mednarodne noči netopirjev (MNN). Ker je čistilna akcija v Češnjevku spadala pod omenjene dogodke, smo prejete plakate uporabili kot podlago za naša vabila, saj so tako po našem mnenju bolj pritegnila pozornost (Slika 1a). Na oglasne deske zgoraj omenjenih vasi smo razobesili 15 A4 vabil in 3 A3 vabila (Priloga 13). Vabila smo v elektronski obliki poslali tudi na OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem (ravnateljici in učiteljicam naravoslovja), ki so vabilo nato obesile tudi na oglasno desko v šoli (Priloga 14).

Slika 1: Člani društva SDPVN smo a) 11. septembra 2014 na oglasne deske v občini Cerklje razobesili vabila z informacijami o čistilni akciji, predavanju in opazovanju izletavanja navadnih netopirjev (foto: Simon Zidar), ki se je odvila b) 20. septembra na cerkvenem podstrešju cerkve Sv. Duh v Češnjevku, c) kjer ima svoje zatočišče porodniška skupina navadnega netopirja (foto: Jasmina Kotnik).

Preglednica 1: Ocena številčnosti prisotnih netopirjev na cerkvenem podstrešju cerkve Sv. Duh v Češnjevku

VRSTA:	DATUM:	11.9.2014	20.9.2014
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)		c. 70	c. 80
mali podkovernjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)		1	2

3.2 Čistilna akcija odstranjevanja gvana

Čistilna akcija na cerkvi Sv. Duh v Češnjevku na Gorenjskem je potekala v soboto, 20. Septembra 2014, s pričetkom ob 15:00 uri. Na akciji se je zbralo 15 prostovoljcev (5 članov SDPVN-ja, 4 občani oz. domačini in 6 prostovoljcev iz preostalih koncev Slovenije). Gospod ključar Jože Hacin svoje navzočnosti ni potrdil s podpisom na seznamu udeležencev, a je bil prisoten na vseh dejavnostih (Priloga 15). Na cerkveno podstrešje smo se odpravili z metlami, smetišnicami, lopato in vrečkami za smeti. Za zaščito pred prahom smo uporabili rokavice in respiratorne zaščitne maske. Po dveh urah in pol smo zaključili s čiščenjem ter ocenili, da smo na podstrešju zbrali cca. 150 kilogramov gvana. Prav tako pa smo s cerkvenega podstrešja odnesli odvečni gradbeni material. Nekaj vreč netopirskega gvana se je razdelilo med prostovoljce, preostanek pa je odpeljal gospod ključar s pomočjo traktorja in prikolice.

Slika 2: Člani društva SDPVN smo skupaj s prostovoljci a) pričeli s čiščenjem netopirskega gvana pod visiščem porodniške skupine navadnega netopirja in b) se po dobrih dveh urah in pol s skupnimi močmi prebili do konca (foto: Simon Zidar).

3.3 Izvedba ohranitvenih ukrepov

Del cerkvenega podstrešja, pod visiščem porodniške skupine navadnega netopirja, kjer se le ta zadržuje čez poletno obdobje smo prekrili s polivinilasto ponjavo (2 kosa, oba velikosti 6m x 4m), kar bo v prihodnje omogočalo hitrejšo odstranitev gvana. Pred pričetkom akcije smo ocenili število netopirjev na cerkvenem podstrešju (Preglednica 1).

Slika 3: Predel cerkvenega podstrešja pod visiščem porodniške kolonije navadnega netopirja a) pred čistilno akcijo in b) po njej ter c) po položitvi polivinilaste ponjave (foto: Simon Zidar).

3.4 Predavanje in opazovanje izletavanja netopirjev iz cerkve za javnost

Po čistilni akciji, dne 20. septembra 2014, je ob 18.00 uri sledilo predavanje v Vaškem domu Češnjevak, z naslovom »Navadni netopirji - Prav posebni sosede!«, ki je trajalo dobro uro. Predavanja se je skupaj s predavateljem Simonom Zidarjem udeležilo 17 oseb (Priloga 19) od tega 4 člani društva, 9 vaščanov in 4 udeleženci iz drugih koncev Slovenije. Po predavanju je sledilo opazovanje izletavanja navadnih netopirjev iz cerkve Sv. Duh. Poleg že zgoraj omenjenih udeležencev, so se še nam pridružili trije

osnovnošolci, katerih na prejšnjih dveh dejavnostih ni bilo. S pomočjo ultrazvočnih detektorjev smo poslušali eholokacijske klice netopirjev, ki so izletavali iz cerkvenega podstrešja in tudi druge netopirje, ki so prileteli mimo. Uporaba ultrazvočnih detektorjev in poslušanje eholokacijskih klicev netopirjev sta bili najbolj zanimivi najmlajšim. Celoten dogodek se je zaključil ob 21.00 uri.

Slika 4: a) Udeleženci predavanja in b) predavatelj v Vaškem domu Češnjevke (foto: Tea Knapič) ter c) opazovanje izletavanja netopirjev iz cerkve sv. Duh po predavanju (foto: Simon Zidar).

4 IZVEDBA ČISTILNE AKCIJE, OHRANITVENIH UKREPOV IN PREDAVANJA V DOLNJEM SUHORJU PRI METLIKI

Drugo čistilno akcijo v sklopu projekta smo izvedli **22. novembra 2014** na cerkvi Sv. Jožef v **Dolnjem Suhorju pri Metliki**.

Na dogodku v Dolnjem Suhorju pri Metliki smo tako združili štiri v prijavi projekta predvidene aktivnosti:

- Aktivnost 1: Čiščenje netopirskega gvana na štirih izbranih cerkvah
- Aktivnost 2: Izvajanje ohranitvenih ukrepov, ki so potrebni za ohranitev cerkvenih zatočišč navadnih netopirjev
- Aktivnost 3: Oglaševanje dogodkov: predavanja, čistilna akcija, tisk plakatov
- Aktivnost 4: Izvedba predavanj in opazovanje netopirjev »Navadni netopirji- prav posebni sosede« (delna izvedba)

4.1 Dogovarjanje za izvedbo čistilne akcije in ohranitvenih ukrepov

V mesecu oktobru 2014 smo vzpostavili kontakt z Andrejem Hudoklinom iz ZRSVN območna enota Novo Mesto in z gospodom župnikom cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju, Primožem Bertalaničem. Prvi skupen ogled cerkve smo izvedli v začetku novembra 2014. Sestanek je bil uspešen in dogovorili smo se za datum izvedbe čistilne akcije in za izvedbo prvih ohranitvenih del po sami čistilni akciji - položitev polivinila/ponjave pod visišče rodniške skupine navadnih netopirjev. Dogovorili smo se tudi za izvedbo predavanja po izvedeni čistilni akciji v stari učilnici zraven cerkve

Sv. Jožefa. Prav tako smo govorili tudi o drugem ohranitvenem ukrepu, da se iz ovalne line na pročelju podstrešja odstrani mreža in da se namestijo žice oz. letvice, ki bodo omogočale normalen prelet netopirjem in onemogočale vstop golobom. Na zunanji strani line se bodo namestile bodice proti golobom. Taki ukrepi so bili predlagani v monitoringu *»Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2010/2011«*. Omenjene ohranitvene ukrepe bomo izvedli v začetku naslednjega leta, še pred pomladjo.

Slika 5: a) Cerkev Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju in b) preletna odprtina, kjer bomo odstranili mrežo in namestili žičnato zaščito oz. lesene letvice ter bodice proti golobom za zunanji strani line (Foto: Simon Zidar).

4.2 Oglaševanje čistilne akcije in predavanja

Za namen oglaševanja čistilne akcije in predavanja z naslovom »Navadni netopirji- prav posebni sosedje!« smo oblikovali vabilo (Priloga 23). S pomočjo Andreja Hudoklina (ZRSVN NM in član SDPVN) smo namestili tri vabila formata A3 v vasi Dolnji Suhor. Osnovno šolo Metlika, podružnično šolo Suhor v Dolnjem Suhorju, Kmetijsko šolo Grm in Biotehniško Gimnazijo v Novem mestu smo o dogodku obvestili preko elektronske pošte in jim poslali vabila, katera so obesili na oglasne deske šol. Župnik je obvestil vaščane o dogodku tudi pri sveti maši. Prav tako smo z dogodkom seznanili Turistično informacijski center Metlika, ki je vabilo objavil na svoji spletni strani (Priloga 22). Elektronsko vabilo (Priloga 25) smo objavili na Facebooku (Priloga 21) in poslali na elektronske naslove študentov biologije Biotehniške fakultete (Priloga 24).

4.3 Čistilna akcija odstranjevanja gvana

Čistilna akcija na cerkvi Sv. Jožef v Dolnjem Suhorju pri Metliki je potekala v soboto, 22. novembra 2014, s pričetkom ob 11:00 uri. Na akciji se je zbralo 7 prostovoljcev (4 člani SDPVN-ja, in 3 prostovoljke). Podpisi udeležencev so zbrani v Prilogi 26. Po 6 urah čiščenja smo s cerkve znosili 10 vreč golobjega gvana in 45 vreč netopirskega gvana ter ostalega gradbenega materiala. Gvano smo razdelili med udeležence, nekaj pa

smo ga stresli na njivo v bližini cerkve. Vsak udeleženec čistilne akcije je dobil tudi promocijski magnetek.

Slika 6: a) Čiščenje netopirskega gvana na večjem delu podstrešja s smetišnico b) in metlo ter c) čiščenje golobjega gvana na stranskem delu podstrešja pred izletno lino (foto: Simon Zidar).

4.4 Izvedba ohranitvenih ukrepov

Del cerkvenega podstrešja, nad katerim se čez poletno obdobje zadržuje porodniška skupina navadnega netopirja, smo prekrili s tremi polivinilastimi ponjavami (skupne velikosti cca 4 m x 15m), kar bo v prihodnje omogočalo hitrejšo odstranitev gvana. Ostali predlagani ukrepi se bodo izvedli v prihodnjih mesecih.

Slika 7: Predel cerkvenega podstrešja pod visiščem porodniške kolonije navadnega netopirja a) pred čistilno akcijo in b) po njej ter c) po položitvi polivinilaste ponjave (Foto: Simon Zidar).

4.5 Predavanje za javnost

Po čistilni akciji, dne 22. novembra 2014, je bilo ob 17.00 uri načrtovano predavanje z naslovom »Netopirji – prav posebni sosede!« v stari učilnici poleg cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju. Ker ob uri predavanja ni bilo dodatnih udeležencev, temveč le 5 prostovoljcev s čistilne, smo predavanje prestavili v restavracijo v Novem mestu in tako le-to izvedli v sproščenem vzdušju in na še bolj poseben način. Predavanje v bližini kraja bomo skušali organizirati še enkrat, saj smo s strani Mladinskega centra Metlika (ki so nam prijazno posodili projektor za predavanje) dobili vtis, da bi jih organiziranje take aktivnosti zanimalo.

Slika 8: a) Zadovoljni čistilci po zaključeni čistilni akciji, brez sedmega pomočnika, Andreja Hudoklina, (foto: Simon Zidar), b) ter utrinek z predavanjem v prav posebnem vzdušju, kjer je predavateljica Nastja Kosor (levo) predstavila navadne netopirje kot prav posebne sosede kar v restavraciji (foto: Maja Zagmajster).

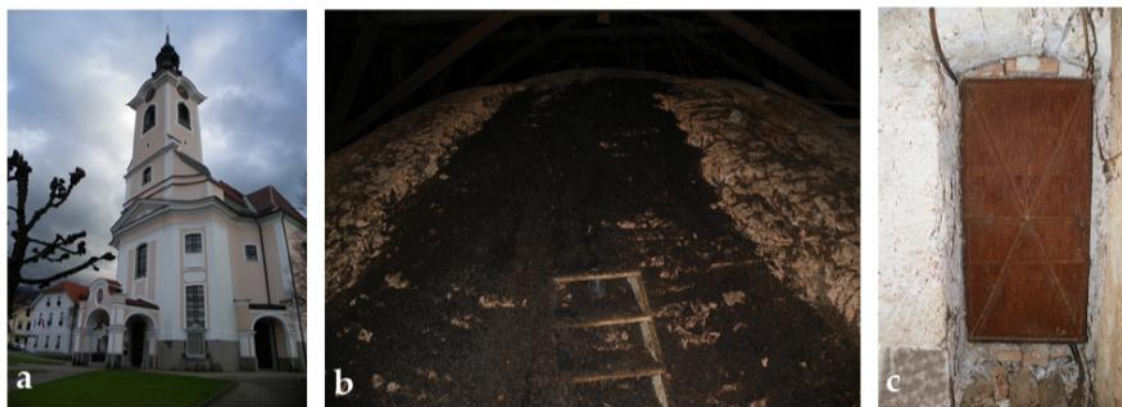
5 DOGOVARJANJE O IZVEDBI ČISTILNIH AKCIJ IN OHRANITVENIH UKREPOV NA PREOSTALIH DVEH PROJEKTNIH CERKVAH

V časovnem obdobju september – november 2014 smo načrtovali le eno čistilno akcijo, uspešno pa predčasno izvedli tudi drugo. Preostali dve čistilni akciji bomo izvedli v obdobju marec-april 2015, kot smo predvideli v planu dela.

Na vseh izbranih cerkvah je potekla uspešna komunikacija z oskrbniki cerkva in ključarji o možnosti izvedbe ohranitvenih ukrepov v sklopu projekta. Na cerkvi Imena Marijinega v Goriči vasi pa tudi že komunikacija z zunanjim izvajalcem, ki bo opravil ohranitvena dela – ta bodo namreč bolj zahtevna kot na drugih cerkvah. Na preostalih dveh projektnih cerkvah je dogovarjanje o izvedbi ohranitvenih ukrepov na cerkvah z zunanjim izvajalcem načrtovano za obdobje februar – marec 2015.

Cerkev Marijinega vnebovzjetja v Cerkljah na Gorenjskem

V mesecu oktobru 2014 smo vzpostavili kontakt z mag. Andrejo Škvarč iz ZRSVN območna enota Kranj, ki bo z nami sodelovala pri izvedbi ukrepov na izbrani projektni cerkvi in z gospodom župnikom Stanislavom Gradiškom. Dogovorili smo se za prvi skupen sestanek in ogled cerkve, ki smo ga nato izvedli 4. novembra 2014. Sestanek je bil uspešen in dogovorili smo se, da bo čistilna akcija prvo soboto v marcu 2015, v kolikor bo pa zaradi tehtnih razlogov akcijo takrat nemogoče izpeljati, smo predlagali alternativen termin, 14. marec 2015. V mesecu marcu bodo prav tako izvedena ohranitvena dela. Položilo se bo polivinil/ponjavo (vsaj 6m x 8m) pod visišče rodniške skupine navadnih netopirjev in učinkoviteje zatesnilo vrata, ki zapirajo prehod iz podstrehe na zvonik. Iz poročila monitoringa »*Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012*« je namreč razvidno, da prehod vonja v zvonik moti vzdrževalce cerkve in pritrkovalce. Zunanji izvajalec bo z našim soglasjem izbran s strani gospoda župnika, tudi nakup materiala, ki je potreben za izvedbo del, bo potekel februarja 2015.

Slika 9: a) Cerkev Marijinega vnebovzvetja, b) gvano pod visiščem porodniške skupine navadnih netopirjev na podstrešju cerkve in c) vrata, ki ne tesnijo in povezujejo podstreho s zvonikom cerkve (Foto: Jasmina Kotnik).

V času našega ogleda cerkve smo na podstrešju zabeležili prisotnost še šestih navadnih netopirjev, ki so se stiskali v tesni gruči.

Cerkev Imena Marijinega v Goriči vasi

V mesecu oktobru 2014 smo vzpostavili kontakt s Karolino Rebernik iz ZRSVN območna enota Ljubljana. Predlogi in tudi predračuni za izvedbo ohranitvenih ukrepov na zatočišču, predlaganih s strani izvajalcev *Monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev*, so bili že zbrani s strani ZRSVN v preteklih letih, zato nam je ZRSVN posredoval te informacije. Lokacija pa je bila že pred uradnim začetkom projekta v juliju 2014 tudi pregledana s strani članov SDPVN. Takrat smo ključarja g. Andreja Puclja že informirali o možnosti sofinanciranja za izpeljavo ohranitvenih ukrepov v sklopu projekta. Prvi ogled lokacije v sklopu projekta smo izvedli 20. novembra 2014, ko smo se sestali z zunanjim izvajalcem ohranitvenih del na cerkvi (Montaža ograj po meri, Matjaž Arko s.p.) in ključarjem. Na osnovi ogleda in predlaganih ukrepov je Montaža ograj po meri, Matjaž Arko s.p. že izdal predračun, vendar bo pred izvedbo ohranitvenih del na cerkvi spomladi 2015 potrebna dodatna uskladitev.

6 IZVEDBA PREDAVANJ ZA OSNOVNE ŠOLE IN USTVARJALNE DELAVNICE V VRTCIH

V časovnem obdobju september - november 2014 smo predvideli izvedbo enega predavanja za osnovno šolo (*Aktivnost 4: Izvedba predavanj in opazovanja netopirjev »Navadni netopirji – prav posebni sosedje!«*), ki smo ga izpeljali na osnovni šoli Ribnica. Dodatno smo na OŠ Ribnica izvedli še dve dodatni predavanji.

V časovnem obdobju september - november 2014 smo predvideli izvedbo ene otroške delavnice s kratkim predavanjem v vrtcu (*Aktivnost 5: Izvedba treh ustvarjalnih delavnic v vrtcih s kratkim predavanjem: »Navadni netopirji – prav posebni sosedje!«*). V vrtcu

Murenčki v Cerkljah na Gorenjskem smo izvedli predvidenodelavnico s predavanjem in dodatno na istem vrtcu izvedli še dve delavnici s predavanjem.

6.1 Izvedba predavanja za osnovno šolo

V mesecu oktobru je potekla uspešna komunikacija z Osnovno šolo dr. Franceta Prešerna Ribnica na Dolenjskem. V ponedeljek, 10. novembra 2014 smo izvedli kar tri predavanja, na katerih je bilo prisotnih 64 učencev sedmih razredov. V sklopu predavanja smo jim predstavili biologijo in ekologijo netopirjev, poudarili varstvo in ogroženost ter opozorili na prisotnost porodniške skupine navadnih netopirjev v njihovi bližini. Nedaleč od Ribnice je cerkev Imena Marijinega v Goriči vasi, ki je bila prvič pregledana leta 2006 in takoj označena kot pomembno zatočišče, saj je bila tako najdena druga največja porodniška skupina navadnih netopirjev v Sloveniji (Presetnik in sod. 2007). Učencem smo po koncu predavanja razdelili tudi promocijske magnetke.

Slika 10: Izvedba predavanj na OŠ Ribnica v času ur naravoslovja sedmih razredov (Foto: a) Jasmina Kotnik, b) Nastja Kosor).

6.2 Izvedba ustvarjalne delavnice v vrtcu

Prve ustvarjalne delavnice s kratko predstavitvijo netopirjev smo izvedli v vrtcu Murenčki v Cerkljah na Gorenjskem in sicer 12. novembra 2014. Dodelili so nam dve skupini predšolskih otrok in eno mlajšo. Netopirje je tako spoznalo skupaj 72 otrok, ki so v sklopu delavnice izdelali tudi vsak svojega barvnega netopirje iz odpadnih rolic toaletnega papirja, kolaž papirja, tršega kartona in plastičnih oči. Otrokom smo na koncu razdelili promocijske magnetke.

Slika 11: b) Pogovor o netopirjih ob fotografijah in a,c) izdelani pisani netopirji (Foto: a,b) Arhiv Vrta Murenčki, c) Jasmina Kotnik).

7 PROMOCIJSKI MATERIAL - MAGNETKI

Oblikovali smo motiv za inovativne promocijske magnetke, na katerih je ilustracija navadnega netopirja, naslov projekta in povezava do spletne strani društva, kjer so predstavljeni netopirji in projekt ter tako izvedli Aktivnost 7. Ker je promocijski magnetek namenjen predvsem otokom, smo oblikovali ilustriranega navadnega netopirja, ki visi s podlage, s čimer smo hoteli pokazati tudi glavne značilnosti netopirjev: visenje z glavo navzdol, letenje s prhutmi, držanje podlage s krempljci itd. Zaradi ugodnejšega ponudnika izdelave magnetnih priponk, smo namesto predvidenih 500 izdelali 870 kosov magnetov, ki se bodo razdeljevali kot promocijski material skupaj z zloženko na vseh projektnih aktivnostih za javnost in tako približali netopirje predvsem mlajšim generacijam.

Slika 11: Motive na magnetkih smo izdelali na 5 različnih barvnih podlagah; avtor ilustracije: Simon Zidar (Foto: Simon Zidar).

8 PREDSTAVITEV AKTIVNOSTI PROJEKTA V TISKANIH MEDIJIH

Reportaža o čistilni akciji v Češnjevku, opremljena s slikovnim gradivom, je bila objavljena v lokalnem časopisu Gorenjski glas (Priloga 18). Novinarki ga. Paladin smo posredovali tudi sestavek o projektu in o navadnih netopirjih, na osnovi česar je bil sestavljen objavljen prispevek.

Varstveno problematiko navadnega netopirja, projekt in že izvedene aktivnosti bomo predstavili v 6. številki revije *Trdoživ - bilten slovenskih biologov in ljubiteljev narave*, za katero smo že pripravili prispevek, ki je bil tudi že poslan uredništvu. Prispevek bo objavljen v reviji, ki bo izšla decembra 2014.

Prispevek o predstavitvi projekta in prispevke o nekaterih izvedenih aktivnostih (čistilna akcija v Češnjevku, izdelava promocijskega materiala – magnetkov, izvedba predavanja na osnovni šoli v Ribnici in izvedba ustvarjalne delavnice za vrtec v Cerkljah na Gorenjskem) bomo objavili v 11. društveni reviji Glej, netopir!. Prispevke smo že poslali v uredništvo, revija bo predvidoma izšla decembra 2014.

9 PREDSTAVITEV AKTIVNOSTI PROJEKTA V ELEKTRONSKIH MEDIJAH

Cilje projekta in predvidene aktivnosti smo predstavili na spletni strani društva <http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html> (Priloga 1). Novico o novem društvenem projektu s povezavo na spletno stran društva pa smo objavili tudi na Facebook strani (Priloga 2).

Prvi javni dogodek v sklopu projekta v Češnjevku smo oglaševali tako preko uradne društvene strani (Priloga 3) kot preko Facebook strani (Priloga 4 in 5). Dogodek je bil oglaševan tudi preko drugih spletnih strani (Priloga 6-11). S slikovnim gradivom opremljeno reportažo o izpeljani aktivnosti v Češnjevku pa smo nato prav tako objavili na uradni spletni strani društva in Facebooku (Priloga 19 in 20).

Prvo izvedeno predavanje na OŠ dr. Franceta Prešerna smo objavili na Facebook strani društva (Priloga 28), prav tako smo izvedbo delavnic v vrtcu Murenčki v Cerkljah na Gorenjskem objavili na Facebook strani društva (Priloga 29).

Drugi javni dogodek v sklopu projekta, ki se je izvedel v Dolnjem Suhorju smo oglaševali preko Facebook strani društva (Priloga 21) in preko spletne strani Turističnega informacijskega centra Metlika (Priloga 22). S slikovnim gradivom opremljeno reportažo o izpeljani aktivnosti v Dolnjem Suhorju smo objavili Facebook strani društva (Priloga 27).

10 Viri in literatura

Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik, A. Šalamun, 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2006 in 2007. Zaključno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

Presetnik P., K. Koselj & M. Zagmajster (Eds), 2009a. Atlas netopirjev (Chiroptera) Slovenije, Atlas of bats (Chiroptera) of Slovenia. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, 152str

Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik & A. Šalamun. 2009. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2008 in 2009. Zaključno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2011. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2010 in 2011. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec & A. Šalamun, 2012. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev za leto 2012. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

Presetnik, P., M. Podgorelec & A. Šalamun, 2013. Odkup in obdelava podatkov monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev za leto 2013. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

11 Dokazila o izvedenih aktivnostih

Priloga 1: Predstavitev projekta na spletni strani društva

Priloga 2: Najava in predstavitev projekta na Facebooku

Dokazila o izvedbi čistilne akcije, predavanja in opazovanja izletavanja na cerkvi

Sv. Duh v Češnjevku:

Priloga 3: Najava dogodka v Češnjevku na spletni strani društva

Priloga 4: Najava dogodka v Češnjevku na Facebooku

Priloga 5: Ponovna najava dogodka v Češnjevku na Facebooku

Priloga 6: Najava dogodka v Češnjevku na spletni strani Turističnega informacijskega centra Cerklje

Priloga 7: Ponovna najava dogodka na spletni strani turistično informacijskega centra Cerklje

Priloga 8: Najava v Češnjevku na spletni strani www.napovednik.com

Priloga 9: Najava dogodka v Češnjevku na lokalni spletni strani www.gorenjskiglas.si

Priloga 10: Najava dogodka v Češnjevku na spletni strani <http://novice.najdi.si>

Priloga 11: Najava in opis dogodka v Češnjevku na spletni strani <http://dogodki.najdi.si>

Priloga 12: Objava najave dogodka v Češnjevku v lokalnem tiskanem mediju

Gorenjski glas , z dne 19. 9. 2014

Priloga 13: Vabilo na dogodek v Češnjevku, ki smo ga obesili po oglasnih deskah Občine Cerklje na Gorenjskem

Priloga 14: Vabilo na dogodek v Češnjevku, ki smo ga poslali in obesili v OŠ Davorina Jenka, Cerklje na Gorenjskem

Priloga 15: Seznam udeležencev čistilne akcije v cerkvi Sv. Duh v Češnjevku, 20. 9. 2014

Priloga 16: Seznam udeležencev predavanja v vaškem domu Češnjevek in opazovanja izletavanja netopirjev pri v cerkvi Sv. Duh v Češnjevku, 20. 9. 2014

Priloga 17: Objava opisa izvedenega dogodka v Češnjevku na lokalni spletni strani www.gorenjskiglas.si

Priloga 18: Objava opisa izvedenega dogodka v Češnjevku v lokalnem tiskanem mediju Gorenjski glas, 26.9.2014

Priloga 19: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka v Češnjevku na Facebooku

Priloga 20: Predstavitev izvedenega dogodka v Češnjevku na spletni strani društva

Dokazila o izvedbi čistilne akcije na cerkvi Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju:

Priloga 21: Najava dogodka v Dolnjem Suhorju na Facebooku

Priloga 22: Najava dogodka v Dolnjem Suhorju na spletni strani Turističnega informacijskega centra Metlika

Priloga 23: Vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga obesili v Dolnjem Suhorju in poslali na šole

Priloga 24: Elektronsko vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga poslali na elektronske naslove študentov biologije Biotehniške fakultete v Ljubljani

Priloga 25: Elektronsko vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga objavili na Facebooku

Priloga 26: Seznam udeležencev čistilne akcije v cerkvi Sv. Jožef v Dolnjem Suhorju, 22.11.2014

Priloga 27: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka v Dolnjem Suhorju pri Metliki na Facebooku

Dokazila o izvedbi predavanja na OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica:

Priloga 28: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka na OŠ Ribnica na Facebooku

Dokazila o izvedbi otroške delavnice v vrtcu Murenčki v Cerkljah na Gorenjskem:

Priloga 29: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka v vrtcu Murenčki na Gorenjskem na Facebooku

Priloga 30: Pisno dovoljenje za nameščanje plakatov na občinskih plakatnih mestih po naseljih v Občini Cerklje na Gorenjskem za dogodek v Češnjevku, dne 20.9.2014

Priloga 1: Objava in opis projekta na spletni strani društva SDPVN (avgust 2014)

<http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html>

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html'. The website content is in Slovenian and features a header with the title 'SLOVENSKO DRUŠTVO ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO NETOPIRIJEV'. A navigation menu on the left includes links for 'KDO SMO?', 'CLANSTVO', 'NETOPIRIJI', 'VARSTVO', 'PROJEKTI', and 'NASVETI'. The main content area is titled 'NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE!' and 'Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja'. It includes a date 'september 2014 - september 2015' and mentions the 'Sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje' with project leaders 'Jasmina Kotnik, Nastja Kosor, Simon Zidar'. A 'Cilji projekta' section states the goal is to improve the status of church hives. An 'Aktivnosti projekta' section lists various activities like field visits and hive management. A 'Predstavitev vrste' section provides detailed information about the species, its status, and conservation efforts. Two photographs of bees are included. The bottom of the page lists contact information for the project coordinators.

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO NETOPIRIJEV

NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE!
Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja

september 2014 - september 2015
Sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
Jasmina Kotnik, Nastja Kosor, Simon Zidar

Cilji projekta
V sklopu projekta želimo izboljšati stanje nekaterih obstoječih cerkvenih zatočišč navadnega netopirja (Apis mellifera) in preko promocije netopirjev zagotoviti pozitiven odnos predvsem lokalnega prebivalstva do prisotnosti netopirjev v krajini cerkvi ter

Aktivnosti projekta
Z različnimi projektnimi aktivnostmi bomo aktivno vključili vse generacije lokalnega prebivalstva. Začeli bomo s čistilnimi akcijami, na katerih bomo s podstrežji izbranih cerkva odstranili netopirsko gnojo. S preventivnimi ukrepi bomo preprečili kopčenje gnoja na neprimernih mestih (npr. zvonovi), uvedli primerniške ukrepe odprtosti za netopirje in preprečili dostop goleobom, kjer bo to potrebno. Del dejavnosti projekta bo usmerjen v izobraževanje lokalnega prebivalstva na predavanjih, na delavnicah za otroke pa bomo predstavili netopirje ter razložili vse tabuje. Popravila bomo promocijsko gradivo, ki bo doseglo tudi tisti del prebivalstva, ki se naših aktivnosti ne bo udeležil. Vse predhodne aktivnosti projekta bodo imele dolgoročni pozitivni vpliv pri ohranjanju tako izbrane vrste kot tudi drugih vrst netopirjev.

Predstavitev vrste
Navadni netopir (Apis mellifera) je v Sloveniji splošno razširjena vrsta s izrazitim negospodnim ohranjenim statusom (Presetnik in sod., 2013). V zadnjem desetletju je bilo kar 21% znanih zatočišč uničenih, 10% pa resno ogroženih (Presetnik in sod., 2009b, 2011, 2013). Njihova polna zatočišča oz. kolonije so v veliki meri vezana na človeška hišališča, predvsem na cerkvena podstrežja in zvonike (Presetnik in sod., 2009a). Ker njihove porošilske kolonije v cerkvenem podstrežju lahko štejejo več sto osebkov, tudi več kot 1000 (Dietz in sod., 2009; Presetnik in sod., 2009a), to posledično pomeni velika količine iztrežkov (netopirskega gnoja), ki jih kolonija pušča v zatočišču. Slednje mnogokrat vodi do konfliktov med netopirji in upravljavci oz. lastniki steb. Vsako leto se zabeleži vsaj en podatek o uničenem ali/ni ogroženem cerkvenem zatočišču navadnega netopirja (Presetnik in sod., 2009b, 2011, 2013).

Ker netopirji in njihovo gnojo obabujejo izžredanje in ohranjanje cerkvenih podstrežij in mehanizmov za zvonjenje, včasih pa je dovolj že sama prisotnost netopirjev, upravljavci cerkva namalokrat netopirje preganjajo s podstrežji ter zapirajo vse preletne odprtine, ki jih netopirji uporabljajo za dostop do podstrežja. V najslabših primerih jih celo namerno pošiljajo. Velika težava na zatočiščih predstavljajo tudi golobi. Za namen preganjanja golbov namreč upravljavci pogosto zaprejo tudi preletne odprtine, ki jih uporabljajo netopirji in tako ti ne morejo dostopati več do zatočišč, kar pomeni uničenem statusu in velikokrat izgubljeno porošilsko kolonijo.

Navadni netopir ima na Riščem seznamu status prizadete vrste. (Uradni list RS 82/02), prav tako pa gre za kvalifikacijsko vrsto za mnoga območja Natura 2000, katerih glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove. Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega entologskega rastlinstva in živalstva ter njenih nasvetih življenjskih pogojev (Uradni list RS 55/99) uvršča izbrano vrsto med »strogo varovane živalske vrste«. Na zakonskih podlagah je potrebno vrsto, njena zatočišča in prehranjevalne habitate varovati in vzdrževati. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 predvideva zaustavitev slabšanja stanja vseh vrst in habitatov, ki jih zajema naravovarstvena zakonodaja EU, ter opazno in izmerljivo izboljšanje njihovega stanja.

Za uspešno varovanje omenjene vrste niso dovolj le zakoni, temveč je potrebno vzbuditi pozitiven odnos ljudi do netopirjev ter ukrepati tudi v praksi.

Pridruži se nam tudi ti!
<https://www.facebook.com/sdpvn>

Koordinatorji projekta
Simon Zidar - simon.zidar@gmail.com, 031-354-300
Jasmina Kotnik - jasmina.kotnik@sdpvn.si, 031-796-587
Nastja Kosor - nastja.kosor@gmail.com, 041-934-217

Priloga 2: Objava in opis projekta na Facebook spletni strani društva SDPNV (11.9.2014)
<https://www.facebook.com/sdpvn/photos/a.430802917027383.1073741828.429420247165650/663448867096119/?type=1&theater>

Projekt sofinancira
Ministrstvo za
kmetijstvo in okolje

NOV
PROJEKT!

**NAVADNI
NETOPIRJI
- PRAV POSEBNI
SOSEDJE!**

Ohranimo cerkvena
zatočišča navadnega
netopirja

PRVI DOGODEK
ŽE 20. 9. 2014 V
ČEŠNJEVKU!
VABLJENI!

V projektu bomo:

- očistili netopirsko gvano iz 4 cerkva
- izvedli ohranitvene ukrepe za lažje vzdrževanje zatočišč netopirjev
- izobraževali in ozaveščali javnost, izdelali zloženko
- vzpostavili pozitiven odnos lokalnega prebivalstva do netopirjev

Netopirji so
ogrožena in
zavarovana bitja!
Predvsem zaradi
delovanja človeka.
Ohranimo jih!

[www.sdpvn-drustvo.si/
projekt-navadni-netopirji.html](http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html)

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
Objavi Simon Zidar (1)
11. september · Urejeno

Z veseljem predstavljamo nov enoletni projekt društva NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE!
www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html

označi osebe na fotografiji · Dodaj lokacijo

Ni mi všeč · Komentiraj · Deli z ostalimi

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, Jan Gosztnik, Maja Vreca, Dinaricum and 4 ostani like this.

Dejano 2-krat

Hitri komentar...

Recent Friends

Tajda Turk
See what she's shared on her profile

Sponzorirano · Ustvari oglas

MATILDO
Nadvožek Siena
-50%
In od 49,90 €

Posteljni nadvožek Siena že od 49,90€ - Kliknit...
DORMEO NET
"ROBUST" 1,60m Zbogla dimenzije 180x200 cm je žaj pošla
Pohitte in naročite svoj nadvožek...

Priloga 3: Najava dogodka v Češnjevku na spletni strani društva SDPVN (september 2014)
<http://www.sdpvn-drustvo.si/enn.html>

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO NETOPIRJEV

Včasih Evropska noč netopirjev, sedaj MEDNARODNA NOČ NETOPIRJEV 2014

od 6. 9. 2014 do 20. 9. 2014

Podkraj, Grosuplje – Županova jama, Ljubljana, Novo mesto – Lukenjska jama, Češnjevke, Kuzma

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) vas vabi, da se udeležite številnih predavanj, delavnic, večernih sprehodov z opazovanjem in poslušanjem netopirjev ter čiščenja cerkva v sklopu dogodka **Mednarodna noč netopirjev 2014 (MNN 2014)**.

Netopirji so tako v Sloveniji kot tudi v svetu zaradi pobijanja, preganjanja, uničevanja zatočišč, uporabe insekticidov in drugih dejavnikov, zelo ogroženi. Ne zavedamo pa se, da so zelo koristne živali, saj se prehranjujejo predvsem z žuželkami (tudi škodljivimi) in na ta način pomagajo vzdrževati ravnovesje v naravi. Za ohranjanje netopirjev naredimo veliko, če spoznamo njihovo ekologijo. Z dogodki, ki jih pripravljamo v okviru **Mednarodne noči netopirjev 2014 (MNN2014)** v različnih krajih Slovenije, želimo predstaviti te zanimive sesalce, njihov način življenja, poudariti zakaj so ogroženi in kaj lahko sami storimo, da ohranimo netopirje in še naprej občudujemo bogato raznolikost netopirskih vrst v Sloveniji.

Pri organizaciji dogodkov MNN 2014 sodelujejo:

Zavod za varstvo narave OE Ljubljana in OE Novo mesto, zavod Krajski park Gorčko, Krajski park Ljubljansko barje, župnija Tomišelj, župnija Cerklje na Gorenjskem, TIC Cerklje, Turistično in okoljsko društvo Županova jama, ZOO Ljubljana in Krajevna skupnost Cven.

Alenka Petrinjak, koordinatorka MNN2014
netopirji@sdpvn-drustvo.si

Program MNN 2014

06.09.2014, Grosuplje, Županova jama, 16:30

16:30. Kaj je kras in zakaj je ranljiv (predstavitve strokovnjakinje iz Inštituta za varovanje krasa)

17:00 voden ogled Županove jame

18:30. Skrinostno življenje netopirjev (predava Jaka Kregar, SDPVN)

19:30 poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji

Ogled jame je plačljiv. Na ostale dogodke je vstop prost.

Kontakt: Jaka Kregar, SDPVN, 040-578-438, jaka.kregar@guest.arnes.si

12.09.2014, Kuzma (KP Gorčko), OŠ Kuzma, ob 18:00 "VGASHNIMO POSVEJTE V OBČINI KUZMA"

Svetlobno onesnaževanje vpliva na zdravje človeka, prim. mag. Branka Belovič, dr. med. Zavod za zdravstveno varstvo, M. Sobota

Svetloba ponoči vpliva na netopirje in druge živali, Jasmina Kotnik SDPVN

Kako zmanjšati svetlobno onesnaževanje v svojem bivalnem okolju, Tanja Premoša, Temno nebo Slovenije

Temno nebo za pogled med zvezde, Bojan Jandrišič, ASTRA AD ASTRA

Po pogovoru se bomo sprehodili do središča vasi Kuzma (prehidoma okoli 19.30), kjer bomo prisluškovali netopirjem z ultrazvočnimi detektorji. Ob jasnem nebu bomo opazovali zvezde in planete.

Kontakt: stanika.deanik@goncko.info 031 354 149, kristjan.malacic@goncko.info, 041-670-956, JZ Krajski park Gorčko, Jasmina Kotnik, SDPVN, jasmina.kotnik69@gmail.com

AKTUALNO

(se nadaljuje)

	<p>13.09.2014, Podkraj, cerkev Sv. Janez Krstnik (KP Ljubljansko barje)</p> <p>16:00 čistilna akcija (odstranitev gvana) na podstrehi cerkve Sveti Janez Krstnik v Podkraju (župnija Tomišelj), istočasno bo potekala delavnica za otroke.</p> <p>18:30 predavanje in opazovanje izletavanja netopirjev in poslušanje njihovega oglašanja z ultrazvočnimi detektorji.</p> <p>Kontakt: Simon Zidar, SDPVN, 031-354-300, simon.zidar@gmail.com; Karolina Rebemik, ZRSVN OE Ljubljana, karolina.rebemik@zrsvn.si</p> <p>13.09.2014, Zadrudni dom Cven, Cven (Ljutomer)</p> <p>18:30 predavanje "Spoznajmo naše sosede – netopirje!" in opazovanje ter poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke; predava Jasmina Kotnik, biologinja in članica SDPVN; Zadrudni dom Cven, Cven 3a</p> <p>Kontakt: Jasmina Kotnik, SDPVN, 031 796 587, jasmina.kotnik89@gmail.com</p> <p>14.09.2014, ZOO Ljubljana, 15:00 – 18:00 Delavnica izdelovanja netopirnic - lesenih hišk za netopirje</p> <p>Na delavnici bomo izdelovali netopirnice, ki jih bodo udeleženci lahko odnesli domov in jih obesili v bližini svojega doma. Netopirnice so nadomestna zatočišča za netopirje, ki sicer izbirajo naravna zatočišča, kot so jame, drevesna dupla ali stene, neredko pa si za domovanje izberejo tudi dele človeških stavb.</p> <p>Delavnica je namenjena vsem obiskovalcem. Za delavnico "Netopirji - skrivnostni sosedi" ni doplačila. Delavnica je primerna za otroke nad 8 let, mlajšim pomagajo pri izdelavi netopirnice starši.</p> <p>Kontakt: Simon Zidar, SDPVN, 031-354-300, simon.zidar@gmail.com, Irena Kranjec</p> <p>17.09.2014, Novo mesto, Lukenjska jama</p> <p>18:00: zbor na parkirišču pri Klubu Luknja in sprehod po Pešpoti Luknja do gradu</p> <p>18:30: ogled plezalne stene in udornice</p> <p>19:00: predstavitev gradu in izvira Temenice</p> <p>19:30: predstavitev arheološkega najdišča v Lukenjski jami</p> <p>20:00: o netopirjih v Lukenjski jami in ogled izletavanja netopirjev</p> <p>21:00: odhod na zborna mesto.</p> <p>Kontakt: Andrej Hudoklin, ZRSVN, andrej.hudoklin@zrsvn.si</p>	
	<p>Sreda, 17.9.2014, Biološko središče Ljubljana, Večna pot 111 ob 19:00 SPOZNAVANJE FLORE IN FAVNE LJUBLJANE: NOČNI METULJI IN NETOPIRJI</p> <p>Po kratki uvodni predstavitvi v predavalnici, se bomo odpravili v okolico Biološkega središča ter na svetlobno past ujeli kakšnega nočnega metulja, ultrazvočne zvoke netopirjev pa poslušali z ultrazvočnimi detektorji. Življenje nočnih metuljev bo predstavil mag. Matjaž Jež iz Društva za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije. Življenje netopirjev pa Simon Zidar iz Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev.</p> <p>http://www.ljubljana.si/si/mol/novice/91088/detail.html</p> <p>20.09.2014, Češnjek (Gorenjska), pri cerkvi Sv. Duh, 15:00</p> <p>15:00 čistilna akcija (odstranjevanje gvana) s podstrehe cerkve Sv. Duh v Češnjeku (župnija Cerklje na Gorenjskem)</p> <p>18:00 predavanje "Netopirji - prav posebni sosede!", predava Simon Zidar, biolog in član SDPVN. Vaški dom Češnjek, Češnjek 1a</p> <p>19:00 opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke. Aktivnosti v Češnjeku potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDEJ! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«, ki ga sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.</p> <p>Kontakt: Simon Zidar, 031-354-300, simon.zidar@gmail.com</p> <p>Možne so spremembe programa.</p> <p> REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE</p> <p></p>	

Priloga 4: Najava dogodka v Češnjevku na Facebooku (11.9.2014)

<https://www.facebook.com/sdpvn/photos/a.430802917027383.1073741828.429420247165650/663229490451390/?type=1&theater>

MEDNARODNA NOČ NETOPIRJEV 2014

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) vas vabi, da se udeležite številnih dogodkov v sklopu **MEDNARODNE NOČI NETOPIRJEV 2014**, s katerimi želimo po različnih krajih Slovenije predstaviti netopirje.

- 12.9.2014 OŠ KUZMA, KRAJINSKI PARK GORIČKO**
18:00 - "VGASNIMO POSVEJTE V OBČINI KUZMA" - predavanje o svetlobnem onesnaževanju, poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji, opazovanje zvezd in planetov
- 13.09.2014 ZADRUŽNI DOM CVEN (LJUTOMER)**
18:00 - "SPOZNAJMO NAŠE SOSEDE - NETOPIRJE!" - predavanje in opazovanje ter poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji
- 13.9.2014 PODKRAJ, KRAJINSKI PARK LJUBLJANSKO BARJE**
16:00 - čistilna akcija odstranjevanja gvana s podstrešja cerkve Sv. Janez Krstnik, delavnica za otroke, predavanje o netopirjih, opazovanje in poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji
- 14.9.2014 ZOO LJUBLJANA**
15:00 - "NETOPIRJI - SKRIVNOSTNI SOSEDJE" - delavnica izdelovanja netopirnic, predstavitev netopirjev
- 17.9.2014 LUKENJSKA JAMA, NOVO MESTO**
18:00 - voden ogled, predstavitev netopirjev, opazovanje izletavanja netopirjev iz jame
- 20.9.2014 ČEŠNJEVEK (GORENJSKA)**
15:00 - čistilna akcija odstranjevanja gvana s podstrešja cerkve Sv. Duh, predavanje o netopirjih, opazovanje in poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji

LEPO VABLJENI! Podrobnejši program najdete na: www.sdpvn-drustvo.si/enn.html

Facebook Comment: Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
Dobjer Simon Zidar 11. september · 🇸🇮
Osvežen program. 😊 Delite in se nam pridružite! Vabjeni!
<http://www.sdpvn-drustvo.si/enn.html>
Spoznajte z nami te skrivnostne sesalce. Ki letajo z rokami in "gledajo" z ušesi!

Facebook Comment: Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
Hvala za te besede. Veseli nas, da vam je bil naš dogodek všeč. Skrivnosti netopirja za res živajo govori okoli nas, le malo pozornosti je potrebno, da jih opazimo. 😊
Všeč mi je · Odgovori · 1 · Commented on by Simon Zidar 11. 22. september ob 23:15

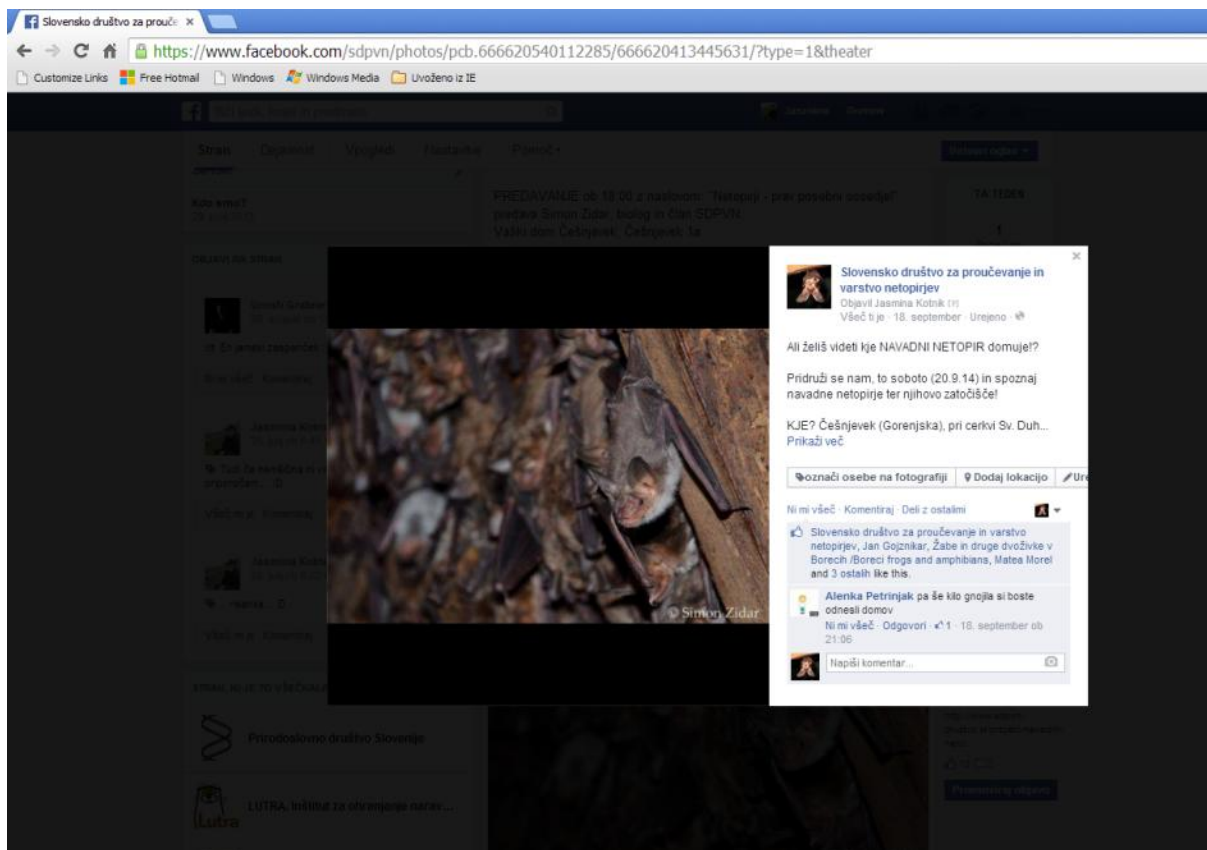
Facebook Comment: Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
Ta teden še trije dogodki v sklopu Mednarodne noči netopirjev!

Facebook Comment: Tadeja Majcen Pridružila sem se predavanju
Napiši komentar...

Priloga 5: Ponovna najava dogodka (čistilna akcija, predavanje in opazovanje izletavanje navadnih netopirjev) v Češnjevku na Facebook strani društva (18.9.14)

<https://www.facebook.com/sdpvn/photos/pcb.666620540112285/666620413445631/?type=1&theater>

Priloga 6: Najava dogodka (čistilna akcija, predavanje in opazovanje izletovanje navadnih netopirjev) v Češnjevku na spletni strani Turističnega informacijskega centra Cerklje (27.8.2014)

http://www.ticcerklje.si/TIC_SI_noga_na_strani,novice_in_obvestila&showNews=NEWSRIJNTC8272014102342

The screenshot shows the website of the Tourist Information Center Cerklje. The main content area features a news article titled "Mednarodna noč netopirjev 2014" dated 27. avgust 2014. The article text reads: "Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) vas vabi, da se udeležite številnih predavanj, delavnic, vseh vrst opazovanj in opozorjenjem in poslušanjem netopirjev ter izletovje cerkva in okolje obsega Mednarodna noč netopirjev 2014 (MNOČ 2014). Netopirji so tako v Sloveniji kot tudi v svetu zaradi poruševanja, progrediranja, uničevanja zatočišč, opazovanja izletov in drugih dejavnosti, zelo ogroženi. Na svetovno ga so, da so zelo koriste živali, saj so zvečer največje predavatelj z žilavimi žuči (leptirji) in na ta način pomagajo odstraniti ravnatelj in ravnatelj. Za obnavljanje netopirjev varovanih celotno, da spoznamo njihovo ekologijo, z namenom, ki jih pripravljamo v okviru Mednarodne noči netopirjev 2014 (MNOČ2014) v različnih krajih Slovenije. S temo predstaviti ta zanimiva sezona, njihov način življenja, opazovati zrak in opaziti in kaj lahko sami storimo, da obnavljanje netopirja in še naprej obdržujemo bogato raznolikost netopirskih vrst v Sloveniji.

Pri organizaciji dogodkov MNOČ 2014 sodelujejo: Zavod za varstvo narave OE Ljubljana in OE Novo mesto, zavod Krajinari park Gorčiče, Krajinari park Ljubljana Jarje, Jasmina Tomšič, Zgodba Cerklje na Gorčičem, TIC Cerklje, Turistično in okoljsko društvo Zupanova Jama, ZOO Ljubljana

Jasmina Tomšič, koordinatorka MNOČ2014
001-214-444, netopirji@ticcerklje.si
Program MNOČ 2014 (izvidbe so spremembe in dopolnitve)

06.09.2014, Grosuplje, Županova Jama, 16:30
16:30 Kaj je kraj in zakaj je ravnatelj (predstavitev strokovnjakov iz instituta za varovanje kraja)
17:00 vodni ogled Županova Jama
18:30 Skromno življenje netopirjev (predava: Jasna Kravarič, SDPVN)
19:30 Poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji
Dogajanje je plačljivo. Na ustale dogodke je vstop prost.
Kontakt: Jasna Kravarič, SDPVN, 040-579-438, jaska.kravarič@gauss.arnes.si

10.09.2014, Novo mesto, Ljubljana Jama
predavatelj: dogajanje boje trave netopirja

12.09.2014, Kuzma (OP Gorčiče), OŠ Kuzma, 18:00
"VGAZDNO POŠEVITE V OKOLJE KUZMA"
Slovenska otroška ekipa se odpravi v slovensko Slovenija, prvin, mag. Branka Belčič, dr. med. Zanimaj za opazovanje varstva, in, izobeta.
Izobeta zvečer opaziti na netopirja in druge živali. Jasmina Kotnik SDPVN
Kako zmanjšati svetlobno onesnaževanje v svojem bivalnem okolju. Tanja Pramadi, Tamna noč Slovenija
Tamno nebo za pogled med zvezdami. Bogar Jandrovič, ASTRA AD ASTRA
Po pogovoru se bomo opredelili do svetlobe svet Kuzma (predvidoma okoli 19:30), kjer bomo proučevali netopirje in ultrazvočni detektorji. Če želite neto, bomo opazovali zvečer in zvečer.
Kontakt: stanja.dobnik@gorcice.info 031 254 145, aristokrat.malac@gorcice.info, 041 670 956, JZ Krajinari park Gorčiče, Jasmina Kotnik, SDPVN, jasmina.kotnik@gauss.si

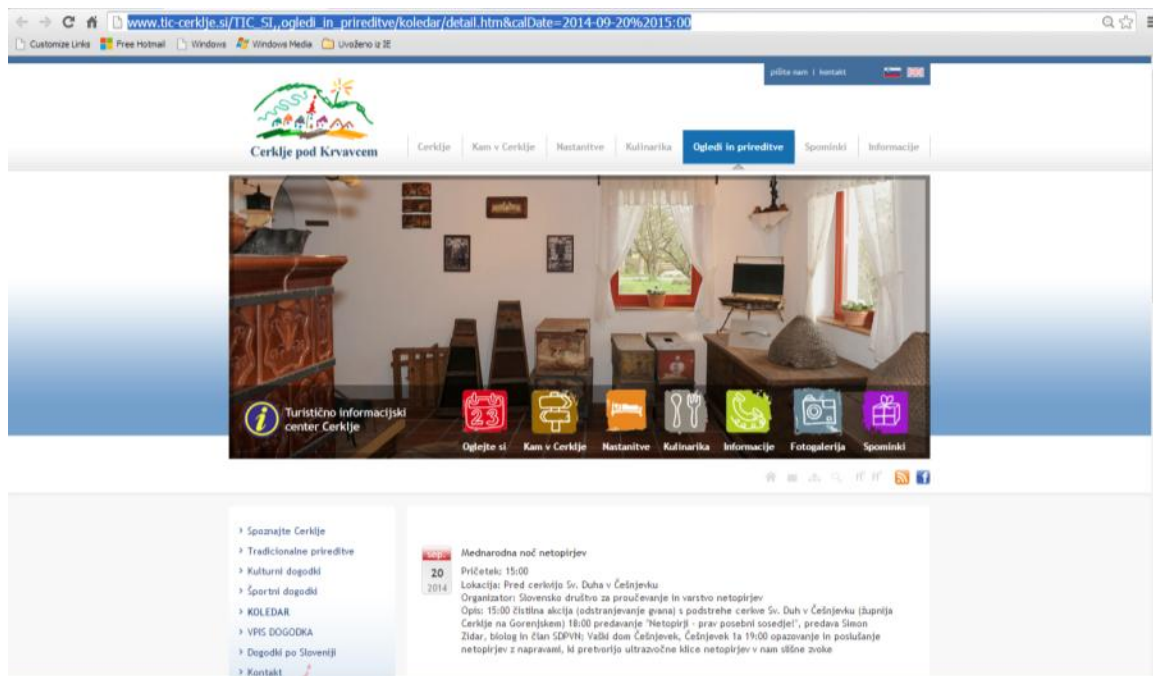
13.09.2014, Podkraj, cerkva Sveti Janez Krstnik (OP Ljubljanska barja), 16:00
16:00 Čistilna akcija (obnavljanje gnanj na področju cerkve Sveti Janez Krstnik v Podkraj (Šušnja Tomšič), strošeno do poteka delavnice za otroke.
18:30 Predavanje in opazovanje netopirjev ter poslušanje njihovega opazovanja s ultrazvočnimi detektorji.
Kontakt: Simon Zidar, SDPVN, 001-254-300, simon.zidar@gauss.si; Karolina Peterčič, SDPVN OE Ljubljana, karolina.petercic@gauss.si

14.09.2014, ZOO Ljubljana, 15:00 - 18:00
Delavnica opazovanja netopirjev - leteči hibi za netopirja.
Na delavnici bomo izobedeli netopirja, ki jih bomo opazovali tako odzvali dimov in jih obsevali v sezoni svojega doma. Netopirja so nadomestna zatočišča za netopirja, ki sicer izobedijo naravno zatočišča, kot so jama, drevesna dupla ali stena, naredijo pa jih za opazovanje izobedijo tudi druge živali.
Delavnica je namenjena vsem otrokom. Za delavnico netopirji - vključeni so seštevki in doplačila.
Delavnica je primerna za otroke nad 8 let, vključno s pravnimi pravnimi netopirji starši.
Kontakt: Simon Zidar, SDPVN, 001-254-300, simon.zidar@gauss.si; Ivana Kranjčič, SDPVN

20.09.2014, Čebinjevek (Gorovje), pri cerkvi Sv. Duha, 19:00
19:00 Čistilna akcija (obnavljanje gnanj) z področja cerkve Sv. Duha v Čebinjevku (Zgodba Cerklje na Gorčičem)
19:30 predavanje Netopirji - prav posebni sosede!, predava Simon Zidar, biogig in San SDPVN
Vodič ob cerkvi, Čebinjevek in okolje.
19:30 opazovanje in poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji in opazovanje izletov netopirjev v nam obsevali zvečer.
Delavnica je namenjena vsem otrokom. Za delavnico netopirji - vključeni so seštevki in doplačila.
Delavnica je primerna za otroke nad 8 let, vključno s pravnimi pravnimi netopirji starši.
Diravnica cerkvena zatočišča navadnega netopirja, ki ga sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Simon Zidar, 001-254-300, simon.zidar@gauss.si

Priloga 7: Ponovna najava dogodka na spletni strani turistično informacijskega centra Cerklje (september 2014)

http://www.tic-cerklje.si/TIC_SI,,ogledi_in_prireditve/koledar/detail.htm&calDate=2014-09-20%2015:00

Priloga 8: Najava in opis dogodka (čistilna akcija, predavanje in opazovanje izletavanje navadnih netopirjev) v Češnjevku na spletni strani www.napovednik.com (september 2014)

http://www.napovednik.com/dogodek305344_mednarodna_noc_netopirjev_2014_cesnjevek

The screenshot shows the website www.napovednik.com with the following content:

- Header:** NAPovedNIK - užitek prostega časa. Navigation menu includes DOMOV, GLASBA, GLEDALIŠČE, RAZSTAVE, PRIREDITVE, DELAVNICE, ZA OTROKE, KINO, TV, AVENJIA, MLJASK, GALERIJA.
- Search:** Besedno iskanje: Vpišite naziv dogodka, prireditelja, lokacije, naslov filma, oddaje...
- Main Event:**
  - Mednarodna noč netopirjev 2014 - Češnjevk**
  - Kdaj:** sobota, 20.9.2014 15.00 do 20.00
  - Kje:** Cerkev Sv. Duh, Češnjevk, Češnjevk (Gorenjska)
  - Vstopnina:** Dogodek je brezplačen
  - Kaj:** Predavanje
  - Objavi:** Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
- Image:** A photograph of a frog on a wooden surface.
- Text:**

Vabimo vas na dogodek, kjer želimo predstaviti zanimive nočne sesalce, njihov način življenja, poudariti zakaj so ogroženi in kaj lahko sami storimo, da ohranimo netopirje tudi za prihodnje rodove. Predavanju bo sledilo opazovanje netopirjev.

Netopirji so tako v Sloveniji kot tudi v svetu zaradi pobiranja, preganjanja, uničevanja zatočišč, uporabe insekticidov in drugih dejavnikov, zelo ogroženi. Ne zavedamo pa se, da so zelo koristne živali, saj se prehranjujejo predvsem z žuželkami (tudi škodljivimi) in na ta način pomagajo vzdrževati ravnovesje v naravi. Za ohranjanje netopirjev naredimo veliko. Če spoznamo njihovo ekologijo. Z dogodki, ki jih pripravljamo v okviru Mednarodne noči netopirjev 2014 v različnih krajih Slovenije, želimo predstaviti te zanimive sesalce.
- Program:**
  - 15.00 Čistilna akcija (odstranjevanje gnanja) s podstrehe cerkve Sv. Duh v Češnjevku (župnija Cerklje na Gorenjskem)
  - 18.00 predavanje "Netopirji - prav posebni sosedje!", predava Simon Zidar, biolog in član SDPVN, Vaški dom Češnjevk, Češnjevk 1a
  - 19.00 opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slšne zvoke.
- Activities:** Aktivnosti v Češnjevku potekajo v okviru projekta "NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDEJ! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja", ki ga sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.
- Website:** Več na www.sdpvn-drustvo.si/
- Source:** Vr: Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, Napovednik.com

- Right Sidebar:**
- Postani sodelavec Napovednika!** Išemo programerje za razvoj spletne strani in mobilne aplikacije
- Izbrane delavnice in tečaji**
  - Dogodki za Samske ženet** www.dogodkizasamske.si, Slovenija
  - KAJ SI DOGODKI ZA SAMSKE?** Dogodki za Samske so prva nina organizacija v Sloveniji, ki se ukvarja izključno z...
- Napovednikov Mljask**
  - Abi Falafel** Trubarjeva 40, Ljubljana
  - Abi Falafel na Trubarjevi ulici 40 v Ljubljani** je prijeten lokal v središču mesta, ki že deset let ponuja arabske specialitete. Arabska kuhinja je zelo bogata in...
- Napovednikova Avenija**
  - Weekend Max Mara** Wolfova ulica 10, Ljubljana
  - STOŠČE ELEGANCE IN UDOBIA - TRGOVINA**
  - WEEKEND MAX MARA** NA WOLFOVI ULICI V LJUBLJANI
  - Elegance in udobje. Sprebršenost in stil. To je Weekend Max Mara...
- FILMOMANIJA** Festival obkroga filmov!
- Canalski filmski festival • Berlinski filmski festival
- Berlinski filmski festival • Turinski filmski festival
- Napovedni filmski festival • Salski filmski festival
- Londonski filmski festival • in mnogi drugi...
- VSI FILMSKI FESTIVALI NA ENEM MESTU!
- Bottom:** HORROR FILM FESTIVAL KURJA POLT 10. - 21. 9. 2014

Priloga 9: Najava dogodka (čistilna akcija, predavanje in opazovanje izletavanje navadnih netopirjev) v Češnjevku na lokalni spletni strani www.gorenjskiglas.si (september 2014) <http://www.gorenjskiglas.si/article/20140920/C/140929987/1019/noc-netopirjev-tudi-v-cesnjevku>

The screenshot shows a web browser window displaying the article 'Noč netopirjev tudi v Češnjevku' on the Gorenjski Glas website. The browser's address bar shows the URL: www.gorenjskiglas.si/article/20140920/C/140929987/1019/noc-netopirjev-tudi-v-cesnjevku. The website header includes navigation links like 'PRIJAVA', 'REGISTRACIJA', 'RSS', 'FACEBOOK', and 'NAROČILNICE'. The article title is 'Noč netopirjev tudi v Češnjevku' by Jasna Paladin, published on Saturday, September 20, 2014. The main text describes a cleanup action and a lecture in Češnjevku. On the right side, there is a weather widget for Kranj (10°C) and a section for candidates for municipal councilors.

Priloga 10: Najava dogodka v Češnjevku na spletni strani <http://novice.najdi.si> (september 2014)

<http://novice.najdi.si/najdi/vse/podobne-novice/7b153e8e901368c35c43934b49086249>

The screenshot shows the website novice.najdi.si in a browser window. The address bar shows the URL novice.najdi.si/najdi/vse/podobne-novice/7b153e8e901368c35c43934b49086249. The page features a navigation menu at the top with categories like 'Splet', 'Zemljevid', 'Novice', 'Recepti', 'Dogodki', 'Slovarji', 'Slike', 'Vreme', 'Brezplačni SMS', and 'Več'. Below the navigation is a search bar with the text 'zdravje, Planet Siol.net, rekreacija, modni trendi, ...' and a red 'najdi' button. The main content area is titled 'ISKALI STE: Podobne novice' and shows a search result for 'Noč netopirjev tudi v Češnjevku' dated 'sobota, 20. september'. The article snippet includes the text: 'Gorenjski otas - Gorenjska - pred 17 dnevi', 'Češnjevk – Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev vabi na številne dogodke v sklopu Mednarodne noči netopirjev 2014, ki se bo letos odvijala tudi v Češnjevku v občini Cerklje, in sicer danes, v...'. To the right of the article is a video player with the title 'Mažite se s TEM in pozabite na gube!' and a thumbnail image of a mushroom. Below the article are several promotional banners for services like 'Nakup na obroke?', 'TVIN', 'Paketi Mobilni Neomjenjeni', 'SMS opcije za Mabi', 'Mobilni Internet', and 'Ilak Džabest paketi'. The left sidebar contains a 'KATEGORIJA' menu with options like 'Vroč zgodbe', 'Slovenija', 'Regionalne novice', 'Svet', 'Gospodarstvo', 'Šport', 'Kronika', 'Zanimivosti', 'Automobilizem', 'Znanost in IT', 'Kultura', and 'Lepota in zdravje'. Below that is a 'ČAS OBJAVE' menu with options like 'Vse', 'Zadnje uro', 'Danes', 'Včeraj', 'Zadnji teden', and 'Zadnjih 14 dni'. At the bottom left of the sidebar is a 'VRSTA NOVIC' menu.

Priloga 11: Najava in opis dogodka v Češnjevku na spletni strani <http://dogodki.najdi.si> (september 2014) <http://dogodki.najdi.si/dogodek/305344938201409201500/Mednarodna-no%C4%8D-netopirjev-2014-%C4%8Ce%C5%A1njevek>

The screenshot shows a web browser window displaying the 'najdi.si' website. The address bar shows the URL: <http://dogodki.najdi.si/dogodek/305344938201409201500/Mednarodna-no%C4%8D-netopirjev-2014-%C4%8Ce%C5%A1njevek>. The website header includes navigation links like 'Splet', 'Zemljevid', 'Novice', 'Recepti', 'Dogodki', 'Storari', 'Slike', 'Vreme', 'Brezplačni SMS', 'Več', and 'Prijava'. A search bar contains the text 'npr: koncert Kino Šiška, lutkovna predstava Maribor...'. The main content area features the event title 'Mednarodna noč netopirjev 2014 - Češnjevk' with a sub-header 'Izobraževanja / Predavanja'. A red banner states 'Dogodek je v preteklosti'. Below this is a photograph of a frog and a map of Češnjevk. The event details specify the date and time: 'sobota, 20. september 2014 ob 15:00'. A section titled 'Dogodek je brezplačen' contains a paragraph of text about the event's purpose and location. To the right, there is a poster with a banana illustration and the text: '5 izdelkov, ki jih ne smete jesti. Vsak dan izgubite gube tako, da ne jeste teh 5 izdelkov. Nikoli ne jeste.' The footer of the page includes the URL 'vir: www.napovednik.com'.

Priloga 12: Najava dogodka (čistilna akcija, predavanje in opazovanje izletavanje navadnih netopirjev) v Češnjevku v lokalnem tiskanem mediju Gorenjski glas (19.9.2014)

GORENJSKI GLAS
petek, 19. septembra 2014

GORENJSKA info@g-glas.

Razvojno ob bok Kranju

Svetniki občine Cerklje so na svoji zadnji seji v tem mandatu sprejeli občinski prostorski načrt, ki prinaša vrsto razvojnih možnosti, predvsem na območju Krvavca in letališča.

JASNA PALADIN

Cerklje – Čeprav je še poleti s soglasji za občinski prostorski načrt in odzivnostjo pristojnih ministrstev kazalo zelo slabo, je občina v zadnjem mesecu le uspela pridobiti vsa potrebna soglasja in krovni prostorski in razvojni dokument občine je po osmih letih le prišel do sprejetja.

Kot je zbranim povedal glavni načrtovalec dokumenta Borut Ulčar, je bila priprava OPN zelo zahtevna in dolgotrajna predvsem zaradi sprememb zakonodaje, pa tudi poplavnih študij občine, ki so pripravo dokumenta zamaknile še za dodatni dve leti. »Samo usklajevanje s soglasodajalci je trajalo približno dve leti, a sam izplet občine je relativno dober. Uspeli smo zagotoviti usklajen razvoj občine na vseh področjih, kar je tudi namen takega dokumenta. OPN prinaša okoli 130 hektarov novih stavbnih zemljišč, uspeli smo legalizirati vrsto objektov in zagotoviti prostor za selitev nekaterih kmetij na obrobje vasi. Krvavec se bo lahko razvijal z novimi žičniškimi napravami in drugo potrebno infrastrukturo, zagotavljamo pa tudi razvoj območja letališča, ne le za letališko, pač pa tudi za gospodarsko dejavnost. Občina Cerklje je zdaj bistveno bolj razvojno naravnana od sosednjih občin, primerja se lahko celo z Mestno občino Kranj, saj so oni dobili približno toliko razvojnih možnosti kot vi v Cerkljah,« je svetnikom OPN predstavil Ulčar.

Občinski prostorski načrt med drugim predvideva širitev šolske infrastrukture v Cerkljah in v Zalogu, žičniško povezavo Krvavca s Štefanjo Goro, širitev smučišča na Jezerca in širitev druge turistične ponudbe na Krvavcu, širitev pokopališča v Cerkljah in na Trati ... V novem OPN ni več predvidenega golfskega igrišča ob letališču, občini pa v dokument ni uspelo umestiti lesno-predelovalnega obrata in manjše obrtne cone na področju nekdanje fazanerije, saj je poplavna študija na tem območju pokazala nevarnosti poplav.

Noč netopirjev tudi v Češnjevku

JASNA PALADIN

Češnjevk – Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev vabi na številne dogodke v sklopu Mednarodne noči netopirjev 2014, ki se bo letos odvijala tudi v Češnjevku v občini Cerklje, in sicer jutri, v soboto. Ob 15. uri se bo začela čistilna akcija odstranjevanja gvana s podstrehe cerkve v Češnjevku, kjer prebiva porodniška skupina vrste navadnih netopirjev. V poletnih mesecih se v cerkvi zbere od 150 do 300 samic, ki konec maja in v začetku junija skotijo po enega mladiča. Udeleženci akcije bodo gvano lahko odnesli domov, saj je odlično gnojilo. Ob 18. uri bo v Vaškem domu Češnjevk sledilo predavanje biologa Simona Zidarja z naslovom Netopirji – prav posebni sosedje!, ob 19. uri pa še opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke.

Priloga 13: Vabilo na dogodek v Češnjevku, ki smo ga obesili na oglasne deske Občine Cerklje na Gorenjskem

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev

vas vabi na dogodek:

MEDNARODNA NOČ NETOPIRJEV 2014

Cerkev Sv. Duh, Češnjevk

20. september 2014

15:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE

- odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Duh v Češnjevku

18:00 PREDAVANJE »Netopirji – prav posebni sosedge!«

- predava Simon Zidar, biolog in član SDPVN; Vaški dom Češnjevk, Češnjevk 1a

19:00 OPAZOVANJE NETOPIRJEV

- opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke

LEPO VABLJENI!

Aktivnosti v Češnjevku potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«, ki ga sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Priloga 14: Vabilo na dogodek v Češnjevku, ki smo ga poslali in obesili v OŠ Davorina Jenka, Cerklje na Gorenjskem

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev

vas vabi na dogodek:

MEDNARODNA NOČ NETOPIRJEV 2014

Poznate skrivnostne nočne letalce, ki »gledajo« z ušesi in letajo z rokami?

Pridite in spoznajte ta ogrožena in koristna bitja!

Cerkev Sv. Duh, Češnjevak

20. september 2014

15:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE

- odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Duh v Češnjevku

18:00 PREDAVANJE »Netopirji – prav posebni sosedje!«

- predava Simon Zidar, biolog in član SDPVN; Vaški dom Češnjevak, Češnjevak 1a

19:00 OPAZOVANJE NETOPIRJEV

- opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke

LEPO VABLJENI!

Aktivnosti v Češnjevku potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«, ki ga sofinancira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Priloga 15: Seznam udeležencev čistilne akcije na cerkvi Sv. Duh v Češnjevku, 20. 9. 2014

Aktivnost v sklopu projekta: NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDE!
Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja.
 Naslov aktivnosti, kraj in datum: **ČISTILNA AKCIJA, CERKVEN SV. DUH, ČEŠNJEVKU**
20.9.2014

1	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 16: Seznam udeležencev predavanja v vaškem domu Češnjevk in opazovanja izletavanja netopirjev pri v cerkvi Sv. Duh v Češnjevku, 20. 9. 2014

Aktivnost v sklopu projekta: NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDE!
Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja.
 Naslov aktivnosti, kraj in datum: **PREDAVANJE, ČEŠNJEVKI, 20. 9. 2014**
IN OPAZOVANJE IZLETAVANJA

1	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						

REPUBLICA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 17: Objava in opis izvedenega dogodka v Češnjevku na lokalni spletni strani

www.gorenjski-glas.si (september 2014)

<http://www.gorenjski-glas.si/article/20140929/C/140929787/1082/1019/netopirji-so-koristni-a-ogrozeni>

The screenshot shows the homepage of the Gorenjski Glas website. At the top, there is a navigation bar with links for 'PILJAVIJA', 'REGISTRACIJA', 'RSS', 'FACEBOOK', 'INSTAGRAM', 'YOUTUBE', 'PODIJETAJE', 'PIŠITE NAM', and 'PRIBITKI'. Below this is a header with the newspaper's name 'Gorenjski Glas' and a menu with categories like 'DOMOV', 'GORENJSKA', 'GOSPODARSTVO', 'KRONIKA', 'ŠPORT', 'ZANIMIVOSTI', 'GG PLUS', 'PRIŠTIČAS', 'EDUKCIJE', and 'SLOVENIJA'. A main article titled 'Netopirji so koristni, a ogroženi' is featured, with a sub-headline 'Člani Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev so prejšnjo soboto pripravili delovno akcijo v Češnjevku – na podstrehi tamkajšnje cerkve so čistili njihove iztrebke, ki so odlično gnojilo.' The article text discusses the benefits and risks of cuckoo bees in churches. To the right of the article is a weather widget for Kranj 10° and a calendar for October 2014. Below the article is a comment section with the prompt 'Oddajte svoj komentar'.

Netopirji so koristni, a ogroženi

Besedilo: Jasna Paladin
Kategorija: Arhiv člankov / ponedeljek, 29. september 2014 / 12:31

Člani Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev so prejšnjo soboto pripravili delovno akcijo v Češnjevku – na podstrehi tamkajšnje cerkve so čistili njihove iztrebke, ki so odlično gnojilo.

Češnjevke – Čistina akcija je potekala v okviru Mednarodne noči netopirjev 2014, s katero strokovnjaki želijo širšo javnost opozoriti na pomen teh zanimivih sesalcev, ki se odlično počutijo tudi na cerkvenih ostrešjih.

»Netopirji so tako v Sloveniji kot tudi v svetu zaradi pobijanja, preganjanja, uničevanja zatočišč, uporabe insekticidov in drugih dejavnikov zelo ogroženi. Ne zavedamo pa se, da so zelo koristne živali, saj se prehranjujejo predvsem z žuželkami (tudi škodljivimi) in na ta način pomagajo vzdrževati ravnovesje v naravi. Za odstranjevanje netopirjev naredimo veliko. Če spoznamo njihovo ekologijo, poudarjajo v družbi, ki so si je kraj letošnje akcije izbrali Češnjevke. Na podstrehi in v zvoniku tamkajšnje cerkve Sv. Duha se namreč nahaja porodniška skupina vrste navadnih netopirjev. V polnih mesecih se v cerkvi zbere od 150 do 300 samic, ki konec meseca maja in v začetku meseca junija skotijo po enega miadčev. Cerkevna podstrešja zaradi visokih temperatur omogočajo pravi razvoj miadčev, ki so prvih nekaj tednov popolnoma odvisni od materinega mleka. V petem tednu razvoja, ko so miadčiči že sposobni samostopenega letenja, se prvotno odpravijo po sončnem zahodu skupaj s samicami na lov za nočno aktivnimi členonožci, kot so hrošči, koblice, strige, pajki ..., med katerimi so tudi taki, ki lahko na kmetijskih površinah povzročajo gospodarsko škodo. Navadni netopir je v Sloveniji sicer splošno razširjena vrsta, a v zadnjem desetletju je bilo uničenih več kot dvajset odstotkov njihovih zatočišč, zato ima cerkev v Češnjevku z vidika varstva netopirjev prav poseben pomen.

Netopirji se v teh dneh s cerkva že selijo v zimska zatočišča (jame, rudniki, kleti ...), a se bodo spomladi spet vrli v svoja prijubljena poletna prebivališča. Na podstrehi cerkve v Češnjevku se te dni še zadržuje okoli sedemdeset netopirjev, ki pa so v soboto dobili prav posebno družbo. Člani omenjenega društva in nekaj okolitskih prebivalcev se je lotilo prav posebne čistilne akcije. Opremljeni s smetnicami, metli, lopati in vrečami so temno podstrešje očistili gvanja – iztrebkov, ki so izredno cenejni kot odlično gnojilo, nato pa površine prekrili s polvinilom, da bo čiščenje prihodnje lažje.

Oddajte svoj komentar

Za komentiranje morate biti prijavljeni. Komentari ne odražajo stališča uredniške politike časopisa Gorenjski Glas. Prosim, da se pri komentiranju držite teme, ne uporabljate sovražnega govora in upoštevate pravila.

Kranj 10°
prebno jasno
hladno 9,5 °C
vetar: JV, hitrost 4 km/h

10/26 sobota
10/26 nedelja
12/25 ponedeljek

Vremenska napoved
Prometne informacije

Napredno iskanje

AliBaba
PREROK in JASNOVOD
Z našim delovanjem izboljšamo življenje z zaščito (zapisom) in povrnemo ljubljeni oseba. Podjetnikom povrnemo boljše poslovno prihodnost. Smo uspešni. www.prerok-alibaba.net gum kontakt: 064 137 670 (iz plačilne kart 060) Alibaba & Sarah

Kažipot

OCTOBER 2014

Po	To	Sr	Če	Pe	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

IZLETI / Kranj, 11. oktober 2014
Na Breški Jatovec

IZLETI / Šenčur, 11. oktober 2014
Jakobova pot Grmada - hanačna Gorica

IZLETI / Kranj, 11. oktober 2014
Potoh do kovske kočice na Okroglem

PHIREDTIVE / Gorenjska, 11. oktober 2014
Po otroke

IZLETI / Mačjanci, 11. oktober 2014
Po Tovarni polji

OBVESTILA / Kranj, 11. oktober 2014
Z izro do čistične Vsesno

GLEDAJČE / Kranj, 24. oktober 2014
Spoznavni dramski večer

RAZSTAVE / Banič, 24. oktober 2014
Likovna kolekcija Kristof

Vsi dogodki

Virtualni kioski

Kranjčanka

Priloga 18: Objava in opis izvedenega dogodka v Češnjevku v lokalnem tiskanem mediju Gorenjski glas, 26.9.2014

GORENJSKA

GORENJSKI GLAS
petek, 26. septembra 2014

Netopirji so koristni, a ogroženi

Člani Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev so v soboto pripravili delovno akcijo v Češnjevku – na podstrehi tamkajšnje cerkve so čistili njihove iztrebke, ki so odlično gnojilo.

JASNA PALADIN

Češnjevk – Čistilna akcija je potekala v okviru Mednarodne noči netopirjev 2014, s katero strokovnjaki želijo širšo javnost opozoriti na pomen teh zanimivih sesalcev, ki se odlično počutijo tudi na cerkvenih ostrešjih.

»Netopirji so tako v Sloveniji kot tudi v svetu zaradi pobijanja, preganjanja, uničevanja zatočišč, uporabe insekticidov in drugih dejavnikov zelo ogroženi. Ne zavedamo pa se, da so zelo koristne živali, saj se prehranjujejo predvsem z žuželkami (tudi škodljivimi) in na ta način pomagajo vzdrževati ravnovesje v naravi. Za ohranjanje netopirjev naredimo veliko, če spoznamo njihovo ekologijo,« poudarjajo v društvu, ki so si je kraj letošnje akcije izbralo Češnjevk. Na podstrešju in v zvoniku tamkajšnje cerkve Sv. Duha se namreč

Podstreha cerkve v Češnjevku je priljubljeno prebivališče navadnih netopirjev.

nahaja porodniška skupina vrste navadnih netopirjev. V poletnih mesecih se v cerkvi zbere od 150 do 300 samic, ki konec meseca maja in v začetku meseca junija skotijo po enega mladiča. Cerkevna podstrešja zaradi visokih temperatur omogočajo pravi razvoj mladičev, ki so prvih nekaj tednov popolnoma odvisni od materinega

mleka. V petem tednu razvoja, ko so mladiči že sposobni samostojnega letenja, se prvič odpravijo po sončnem zahodu skupaj samicami na lov za nočno aktivnimi členonožci, kot so hrošči, kobilice, strige, pajki .... med katerimi so tudi taki, ki lahko na kmetijskih površinah povzročajo gospodarsko škodo. Navadni netopir

je v Sloveniji sicer splošno razširjena vrsta, a v zadnjem desetletju je bilo uničenih več kot dvajset odstotkov njihovih zatočišč, zato ima cerkev v Češnjevku z vidika varstva netopirjev prav poseben pomen.

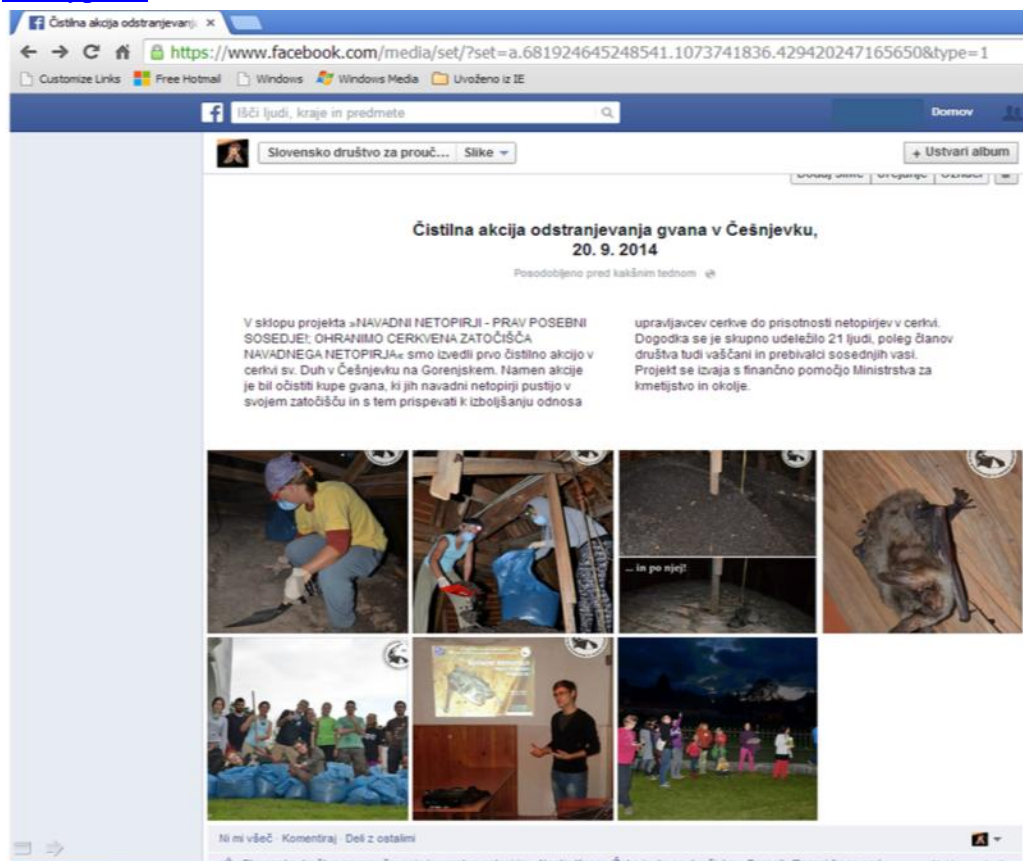
Netopirji se v teh dneh s cerkva že selijo v zimska zatočišča (jame, rudniki, kleti ...), a se bodo spomladi spet vrnili v svoja priljubljena poletna prebivališča. Na podstrehi cerkve v Češnjevku se te dni še zadržuje okoli sedemdeset netopirjev, ki pa so v soboto dobili prav posebno družbo. Člani omenjenega društva in nekaj okoliških prebivalcev se je lotilo prav posebne čistilne akcije. Opremljeni s smetišnicami, metlami, lopatami in vrečami so temno podstrešje očistili gvana – iztrebkov, ki so izredno cenjeni kot odlično gnojilo, nato pa površine prekrili s polivinilom, da bo čiščenje prihodnjic lažje.

Iztrebki netopirjev so cenjeni kot odlično gnojilo.

Odstranjevanje gvana s podstrehe cerkve Sv. Duha v Češnjevku

Priloga 19: Objava in opis izvedenega dogodka v Češnjevku na Facebook spletni strani društva(21.9.2014)

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.681924645248541.1073741836.429420247165650&type=1>

Priloga 20: Predstavitve izvedenega dogodka v Češnjevku na spletni strani društva.

<http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji-1.html>

**SLOVENSKO DRUŠTVO ZA PROUČEVANJE
IN VARSTVO NETOPIRJEV**

- KDO SMO?
- CLANSTVO
- NETOPIRJI
- VARSTVO
- PROJEKT
- NASVETI
- PUBLIKACIJE
- SODELUJ
- POVEZAVE

SLOVENSKO DRUŠTVO
ZA PROUČEVANJE IN
VARSTVO NETOPIRJEV

VIAŠKA POT 111
1000 LJUBLJANA

01 42 20 00 00

Čudilna akcija odstranjevanja netopirskega gvana s cerkve Sv. Duha v Češnjevku

Pred cerkvijo sv. Duha v Češnjevku na Goranškem smo se zbrali v sredo, 20. 9. 2014, ob 15.00 uri. Naš cilj je bil izpeljati prvo čistilno akcijo v sklopu projekta in sicer odstranjevanje netopirskega gvana s cerkvenega podstrešja cerkve, ki je eno pomembnejših kotičk navadnih netopirjev na Goranškem, saj se v njej poleg zbrane do 200 samič obranjene vrste. Poleg članov društva so se akciji udeležili tudi vaščani in prebivalci okolnih vasi.

Vasiko je pograbil smelčičko ali malo, si zavil rokave in pričel s čiščenjem cerkvenega podstrešja. Vrhuče za smeli so se pomle z netopirskim gvanom ene za druge, nam pa je postajalo vedno bolj vroče. Prvi tisto se je po podstrešju šepetalo: "Tjo je pa prvi feniak!"

S skupnimi močmi smo se po 2 urah in pol bližli koncu. Za zaključek smo na predele podstrešja, kjer je v preteklih mesecih vislele porodniške kolonije navadnih netopirjev, razgnali pavilni, da bi privede odstranjevanje gvana do lažje in hitreje. Češnjevko, da smo iz cerkvenega podstrešja odstranili okoli 150 kg netopirskih iztrebkov.

Pred čistilno akcijo ...   ... in po njej!

Nekaj vršč gvana smo člani društva stoli v prijazne svojih avtomobilov in ga bomo doma porabili za gnojenje vrta. Za preostan preostali vršč pa se je pristoje porudi gospod kučar, ki jih je s pomočjo vrščarje in priročje. Vasilno letan bodo prav tako uporabi kot gnojla.

Skupaj smo se malo odpravili do velikega doma Češnjevku, kjer je ob 18.00 uri sledilo predavanje z naslovom: "Netopirji - prav posebni sosede!", kjer smo predstavili ogroženost netopirjev ter njihov pomen v okolju. Ob končnem zahodu pa smo pričeli z opazovanjem izseljevanja navadnih netopirjev iz cerkve Sv. Duha, nad katerim so bili najpog navdušeni najmlajši udeleženci, saj smo s pomočjo ultrazvočnih detektorjev preostali enotokojne kolone netopirjev.

Akcija v Češnjevku je bila uspešna, saj se je na dogodu zbralo 21 udeležencev. Vsem prisotnim se zahvalujemo za pomoč in sodelovanje! Projekt se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

AKTUALNO

Priloga 21: Najava dogodka v Dolnjem Suhorju na Facebooku (15.11.2014)

<https://www.facebook.com/sdpvn/photos/a.430802917027383.1073741828.429420247165650/697903760317296/?type=3&theater>

The image is a screenshot of a Facebook event page. The event is titled "NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE!" and is organized by the "Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev". The event is scheduled for November 22, 2014, at the Church of St. Joseph in Dolnji Suhor pri Metliki. The event details are as follows:

- 11:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE**
  - odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki
  - obiskovalci boste gvano lahko odnesli domov, saj je odlično naravno gnojilo
- 17:00 PREDAVANJE**
  - "Navadni netopirji - prav posebni sosjedje!"
  - Zakaj so netopirji ogroženi in zavarovani?
  - stara učilnica za cerkvijo Sv. Jožefa
  - predava Nastja Kosor, biologinja in članica SDPVN

The event also includes a section for "Pridruži se nam tudi ti in bolje spoznaj te zanimive nočne letalce!" and mentions that the activities are part of a project supported by the Ministry of Agriculture, Forestry and Food. The Facebook post shows 3 likes and 3 shares, with a comment from Tea Osterc, Simon Zidar, and 3 others. The page also features a "People you may know" section with Matic Razgoršek listed as a mutual friend.

Priloga 22: Najava dogodka v Dolnjem Suhorju na spletni strani Turističnega informacijskega centra Metlika (19.11.2014)

www.metlika-turizem.si/Admin/load.asp?sif_file=koledar_podrobno&sif_koledar=2001

The screenshot shows a web browser window with the URL www.metlika-turizem.si/Admin/load.asp?sif_file=koledar_podrobno&sif_koledar=2001. The website header features the slogan "Metlika - najbolje je priti in videti" and navigation buttons for "TD Vigred Metlika", "Kako do nas?", "Ponudba", "Novice", "Napovednik", "Galerija", and "Kontakt".

Čistilna akcija cerkve v D. Suhorju in predavanje o netopirih

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) izvaja projekt, finančno podprt z Ministrstva za kmetijstvo in okolje z naslovom "Navadni netopirji - Prav posebni sosedge! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja". V okviru projekta želijo izboljšati stanje nekaterih cerkvenih zatočišč navadnega netopirja. Več o projektu si lahko preberete na povezavi: <http://www.sdpvn-drustvo.si/projekt-navadni-netopirji.html>

V sklopu projekta bodo izvedli tudi čistilne akcije na cerkvah, v katerih bodo iz cerkvenih podstrešij počistili netopirske iztrebke (gvano). Eno od takih akcij bodo izvedli na **cerkvi Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki**. Akcija bo v soboto, **22. novembra**, s pričetkom čiščenja ob 11:00 uri in nato ob 17:00 sledi še zanimivo predavanje o netopirjih z naslovom "Navadni netopirji - Prav posebni sosedge!", v katerem bomo razložili, zakaj so netopirji ogroženi in zakaj jih je potrebno varovati.

Lepo vabljeni.

Datum: **22.11.2014**

Organizator:

Naslov organizatorja:

E-pošta:

Telefon:

Nazaj

Priloge

-- Čistilna akcija-Suhor.jpg

<< Nazaj v meni

Priloga 23: Vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga obesili v Dolnjem Suhorju in poslali na šole

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
vas vabi na dogodek:

ALI VESTE, DA V VAŠI CERKVI BIVAJO NETOPIRJI?

**Spoznajte ta OGROŽENA in KORISTNA bitja,
ki »gledajo« z ušesi in letajo z rokami!**

**Cerkev Sv. Jožefa, Dolnji Suhor pri Metliki
22. november 2014**

11:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE
- odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki

17:00 PREDAVANJE »Navadni netopirji – prav posebni sosedje!«
- stara učilnica za cerkvijo sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju
- Zakaj so netopirji zaščiteni in jih je potrebno varovati?
- Zakaj so koristni?
- predava Nastja Kosor, biologinja in članica SDPVN

LEPO VABLJENI!

Aktivnosti v Dolnjem Suhorju potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«. Projekt se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 24: Elektronsko vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga poslali na elektronske naslove študentov biologije Biotehniške fakultete v Ljubljani

 Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev vas vabi na dogodek:

NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE!

foto: S. Zidar

22. november 2014 - Cerkev Sv. Jožefa, DOLNJI SUHOR pri METLIKI

11:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE
- odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki
- obiskovalci boste gvano lahko odnesli domov, saj je odlično naravno gnojilo
- vsak udeleženec prejme majhno darilo

17:00 PREDAVANJE
- "Navadni netopirji - prav posebni sosedge!"
- Zakaj so netopirji ogroženi in zavarovani?
- stara učilnica za cerkvijo Sv. Jožefa
- predava Nastja Kosor, biologinja in članica SDPVN

Dodatne info na: navadni.netopirji@gmail.com

**Skupaj naredimo nekaj dobrega za netopirje!
Pridruži se nam tudi ti in bolje spoznaj te zanimive nočne letalce!**

Aktivnosti v Dolnjem Suhorju potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«. Projekt se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 25: Elektronsko vabilo na dogodek v Dolnjem Suhorju, ki smo ga objavili na Facebooku

 Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev vas vabi na dogodek:

NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE!

22. november 2014 - Cerkev Sv. Jožefa, DOLNJI SUHOR pri METLIKI

11:00 ČISTILNA AKCIJA CERKVE <ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje netopirskih iztrebkov (gvana) s podstrehe cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki - obiskovalci boste gvano lahko odnesli domov, saj je odlično naravno gnojilo	17:00 PREDAVANJE <ul style="list-style-type: none"> - "Navadni netopirji - prav posebni sosedge!" - Zakaj so netopirji ogroženi in zavarovani? - stara učilnica za cerkvijo Sv. Jožefa - predava Nastja Kosor, biologinja in članica SDPVN
--	--

Pridruži se nam tudi ti in bolje spoznaj te zanimive nočne letalce!

Aktivnosti v Dolnjem Suhorju potekajo v okviru projekta »NAVADNI NETOPIRJI - PRAV POSEBNI SOSEDJE! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja«. Projekt se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 26: Seznam udeležencev čistilne akcije v cerkvi Sv. Jožef v Dolnjem Suhorju, 22.11.2014.

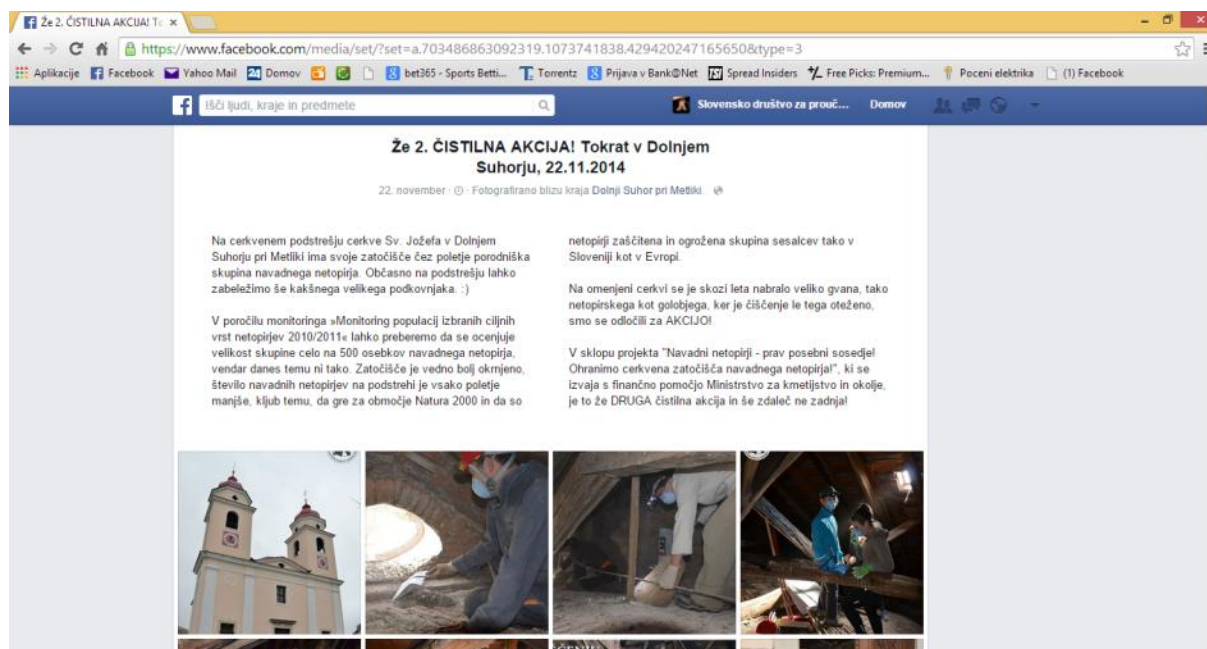
Aktivnost v sklopu projekta: NAVADNI NETOPIRJI – PRAV POSEBNI SOSEDE!
Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja.
 Naslov aktivnosti, kraj in datum: *čistilna akcija - DOLJNI SUHORJ, PRI METLIKI*, 22.11.2014

	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis	Ime in priimek	Kraj bivanja	Podpis
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Priloga 27: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka v Dolnjem Suhorju pri Metliki na Facebooku (22.11.2014)

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.703486863092319.1073741838.429420247165650&type=1>

2. ČISTILNA AKCIJA! Tokrat v Dolnjem Suhorju, 22.11.2014

22. november · Fotografirano blizu kraja Dolnji Suhor pri Metliki ·

Na cerkvenem podstrešju cerkve Sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju pri Metliki ima svoje zatočišče čez poletje rodniška skupina navadnega netopirja. Občasno na podstrešju lahko zabeležimo še kakšnega velikega podkovnjaka. :)

V poročilu monitoringa »Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2010/2011« lahko preberemo da se ocenjuje velikost skupine celo na 500 osebkov navadnega netopirja, vendar danes temu ni tako. Zatočišče je vedno bolj okrnjeno, število navadnih netopirjev na podstrehi je vsako poletje manjše, kljub temu, da gre za območje Natura 2000 in da so netopirji zaščiteni in ogrožena skupina sesalcev tako v Sloveniji kot v Evropi.

Na omenjeni cerkvi se je skozi leta nabralo veliko gvana, tako netopirskega kot golobjega, ker je čiščenje le tega oteženo, smo se odločili za AKCIJO!

V sklopu projekta "Navadni netopirji - prav posebni sosedje! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja", ki se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje, je to že DRUGA čistilna akcija in še zdaleč ne zadrja!

Priloga 28: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka na OŠ Ribnica na Facebooku (10.11.2014)

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.703551296419209.1073741840.429420247165650&type=1>

Priloga 29: Objava fotografij in opis izvedenega dogodka v vrtcu Murenčki na Gorenjskem na Facebooku (12.11.2014)

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.703513299756342.1073741839.429420247165650&type=3>

OTROŠKA DELAVNICA v vrtcu MURENČKI, Cerklje na Gorenjskem
12. november · Fotografirano blizu kraja Cerklje na Gorenjskem ·

OTROŠKE DELAVNICE so nekaj prav posebnega - tako za otroke kot za odrasle! Vsakdo se rad vme v svoja brezskrbna otroška leta - pa naj bo to le za uro ali dve!

Člani društva smo tako v sklopu projekta "Navadni netopirji - prav posebni sosedje! Ohranimo cerkvena zatočišča navadnega netopirja", ki se izvaja s finančno pomočjo Ministrstva za kmetijstvo in okolje, izvedli prvi sklop otroških delavnic s kratko predstavitvijo netopirjev v vrtcu MURENČKI v Cerkljah na Gorenjskem.

Vzporedno smo izvedli tri delavnice in tako skupaj prišli do 72 fantastičnih izdelkov! Pa da opišemo še naš postopek: z otroci smo izdelovali netopirje in sicer smo za osnovo uporabili odpadne wc- role, katere smo oblepili s kolaž papirjev, dodali ušesa in prhuti s tršega papirja/kartona ... za piko na i pa so netopirji dobili velike "poskakujoče" oči! :)

Zahvaljujemo se Vrtcu Murenčki v Cerkljah na Gorenjskem za sodelovanje!!!!

Priloga 30: Pismo dovoljenja za nameščanje plakatov na občinskih plakatnih mestih po naseljih v Občini Cerklje na Gorenjskem za dogodek v Češnjevku, dne 20.9.2014

Številka: 354-32/2014-02
Datum: 28. 08. 2014

Občina Cerklje na Gorenjskem izdaja na vlogo organizatorja prireditve **SDPVN Ljubljana**, Večna pot 111, 1000 Ljubljana z dne 28. 08. 2014 za dodelitev brezplačnih plakatnih mest. Dovoljenje se izdaja na podlagi 101. člena Zakona o cestah (ZCes-1) (Uradni list RS, št. 109/2010), 51. člena Odloka o občinskih cestah v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 4/09), 3., 10. člena Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 3/08) in 7. člena statuta Občine Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 3/2010) in sicer:

DOVOLJENJE

za nameščanje plakatov na občinskih plakatnih mestih po naseljih v občini pod

pogoji:

1. Organizator **SDPVN Ljubljana**, Večna pot 111, 1000 Ljubljana organizira čistilno akcijo v cerkvi Sv. Duha v Češnjevku dne 20. 09. 2014. Čistilna akcija 8odstranjevanje gvana) s podstrehe cerkve Sv. Duha je namenjena širši javnosti zato sme **SDPVN Ljubljana**, Večna pot 111, 1000 Ljubljana, uporabiti plakatna mesta v lasti Občine Cerklje na Gorenjskem po naseljih in sicer:

Plakati se nameščajo teden dni pred prireditvijo, ki bo dne 20. 09. 2014 po lokacijah;
• Cerklje na Gorenjskem; ob AP oglasna deska (avtobusna postaja) na Trgu Davorina Jenka,
• Spodnji Brnik - poleg AP oglasna deska, Zalog pri Cerkljah - poleg AP oglasna deska,
Grad - poleg AP oglasna deska, Dvorje - poleg AP oglasna deska, Češnjevk - poleg AP oglasna deska, Vopovlje - poleg AP oglasna deska, Poženič - poleg Vaškega doma, Trata pri Velesovem - poleg AP oglasna deska, Praprotna Polica - poleg AP oglasna deska, Lahovče - poleg AP oglasna deska.

2. Organizator si mora sam zagotoviti plakate in jih namestiti na dodeljena mu plakatna mesta ter organizirati vse potrebno v zvezi z nameščanjem in odstranjevanjem sporočil na oglasnih mestih teden dni pred prireditvijo.

Obrazložitev:

Občinska uprava Občine Cerklje na Gorenjskem je na podlagi vloge **SDPVN Ljubljana**, Večna pot 111, 1000 Ljubljana z dne 28. 08. 2014 odločila, da obstajajo možnosti brezplačnega oglaševanja na oglasnih panojih, ki so v lasti Občine Cerklje na Gorenjskem, v izreku navedenih lokacijah.

Na podlagi navedenega in ob upoštevanju določil Zakona o cestah (ZCes-1) (Uradni list RS, št. 109/2010), 51. člena Odloka o občinskih cestah v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 4/09), 3., 10. člena Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 3/08) in 7. člena statuta Občine Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 3/2010) je upravni organ Občine Cerklje na Gorenjskem odločil, da se izda dovoljenje za dodelitev **brezplačnih plakatnih mest**.

S tem je izrek odločbe utemeljen.

PLAČILO UPRAVNE TAKSE:

Upravna taksa se po ZUT-UPB (Ur. list RS, št. 42/2007) in ZUT-G (Ur. list RS, št. 126/2007) ne zaračuna.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to dovoljenje je dovoljenja pritožba na župana Občine Cerklje na Gorenjskem v roku 15 dni od vročitve dovoljenja. Pritožba se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri organu, ki je dovoljenje izdal.

Postopek vodil:
Zdravko Kastelic
Referent I

Občina Cerklje na Gorenjskem
ŽUPAN
FRANC ČEBULJ

Vročiti s povratnico:

- **SDPVN Ljubljana**, Večna pot 111, 1000 Ljubljana
- arhiv tu